— Grau
en **Traducció**
i Interpretació

Treball de Fi de Grau

Anàlisi de la variació lingüística d'un capítol de la sèrie *Misfits* i valoració del doblatge al català

Alba Juan Aliau

Tutor/a: Eduard Bartoll Teixidor
Seminari 204: Traducció i mitjans de comunicació

Curs 2017-2018

upf. Universitat Pompeu Fabra Barcelona
Facultat de Traducció i Interpretació

ABSTRACT

One of many obstacles translators come up against is the process of transferring varieties of language from the source language text into the target language text. Their task becomes even more difficult when these varieties are transmitted through audiovisual media, because images impose limitations on words. *Misfits* is a good example of a complex fictional product in terms of varieties of language. For this reason, the aim of this dissertation is to analyse two types of varieties (colloquial language and social dialect) of the first episode of this British television series as well as to evaluate how they were rendered into the dubbed Catalan version on the basis of the techniques used by the translator. In order to do so I chose examples from the source language script and the transcription of the translation. These examples fall into various categories, each representing a level of language. The results from my analysis reveal that the language used in *Misfits* is complex because it has an abundance of colloquialisms, slang, expressive devices, obscenities and regional speech patterns. The results from my evaluation show that colloquial phenomena were generally translated by means of the technique of equivalence, whereas social dialect features were mainly transferred by means of the technique of neutralization. Consequently, the Catalan product is not as linguistically complex as the English product. This suggests that when rendering certain varieties of language (such as a sociolect) into Catalan it is not always possible to reconcile the criterion of credibility with that of the Catalan standard form.

Keywords: audiovisual translation, dubbing, varieties of language, colloquial language, slang, sociolect, *chavs*, equivalence, neutralization.

RESUM

Un dels múltiples obstacles amb què topa el traductor és la transferència de la variació lingüística del text original al text meta. Les dificultats augmenten encara més quan aquesta variació es vehicula a través de mitjans audiovisuals, a causa de les restriccions que les imatges imposen a les paraules. *Misfits* és un bon model de producte de ficció lingüísticament complex. Per aquest motiu, l'objectiu d'aquest treball és analitzar dues varietats (el registre col·loquial i la varietat social) del primer capítol d'aquesta sèrie de televisió britànica i, posteriorment, valorar-ne el tractament en el doblatge al català en funció de les tècniques que va emprar la traductora. La descripció i la valoració dels fenòmens lingüístics s'ha realitzat a partir d'exemples extrets del guió original i la transcripció de la traducció, els quals s'han classificat prèviament en una tipologia basada en els diversos nivells de la llengua. Els resultats derivats de l'anàlisi demostren que el llenguatge de *Misfits* és complex, ja que presenta una abundància de col·loquialismes, argot, recursos expressius, obscenitats i dialectalismes. Els resultats procedents de la valoració mostren una tendència general de la traductora a usar la tècnica de l'equivalència per transferir els fenòmens col·loquials i de la neutralització per traslladar els fenòmens relatius a la varietat social. Per tant, la complexitat lingüística del producte original no s'ha conservat íntegrament en el producte meta, la qual cosa indica que en la traducció al català de certes varietats dialectals (com un sociolecte) no sempre és possible conciliar el criteri de versemblança amb el de norma.

Paraules clau: traducció audiovisual, doblatge, variació lingüística, registre col·loquial, argot, sociolecte, *chavs*, equivalència, neutralització.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 1

1.1. Justificació 1

1.2. Objectius 2

1.3. Metodologia 2

1.4. Estructura 3

2. LA TRADUCCIÓ AUDIOVISUAL 4

2.1. El doblatge 4

2.1.1. Definició 4

2.1.2. Restriccions 4

2.1.3. L'oralitat prefabricada 5

3. TÈCNIQUES DE TRADUCCIÓ 6

4. LA VARIACIÓ LINGÜÍSTICA 7

4.1. Definició i tipus de variació 7

4.2. El col·loquial vs. l'estàndard de la CCMA 8

4.3. L'argot: una varietat peculiar 9

4.4. L'argot juvenil vs. l'argot juvenil mediatitzat 10

4.5. La llengua del doblatge de TV3 11

4.6. Tractament de la variació lingüística a TV3 vs. a la televisió britànica 12

5. LA SÈRIE 12

5.1. Argument general 12

5.2. Personatges 13

5.2.1. Principals 13

5.2.2. Secundaris 14

5.3. La figura dels *chavs* 14

5.3.1. Origen i estereotips 15

5.3.2. La moda chav 15

5.3.3. El parlar dels chavs*:* chav-speak *o* chavanese 15

6. VARIACIÓ LINGÜÍSTICA A *MISFITS* 16

6.1. Registre col·loquial 16

6.1.1. Col·loquialismes fonètics 16

6.1.2. Col·loquialismes lèxics 17
6.1.3. Col·loquialismes sintàctics 17
6.1.4. Recursos d'expressivitat 18
6.1.5. Connectors i marcadors pragmàtics 19
6.2. Sociolecte: el *chav-speak* 21
6.2.1. Fonètica 21
6.2.2. Lèxic 22
6.3. Conclusions de l'anàlisi 22
7. VALORACIÓ DEL DOBLATGE AL CATALÀ 23
7.1. Registre col·loquial 23
7.1.1. Fonètica 23
7.1.2. Lèxic 25
7.1.3. Recursos d'expressivitat: mecanismes paralingüístics 28
7.1.4. Recursos d'expressivitat: mecanismes lingüístics 29
7.1.5. Connectors i marcadors pragmàtics 31
7.2. El *chav-speak* 32
7.2.1. Fonètica 32
7.2.2. Lèxic 34
8. RESULTATS 35
9. CONCLUSIONS 37
10. BIBLIOGRAFIA 40
11. ANNEXOS 44
11.1. Annex 1: Fitxa tècnica i fitxa de doblatge de *Misfits* 44
11.2. Annex 2: Guió original 47
11.3. Annex 3: Transcripció del doblatge 70
11.4. Annex 4: Trets fonètics del *chav-speak* 113
11.5. Annex 5: Imatges 116

1. INTRODUCCIÓ

Aquest treball s'emmarca en l'àmbit de la traductologia i també abraça altres camps que conflueixen amb aquesta disciplina, com la sociolingüística. Durant el procés de traducció el traductor ha d'afrontar diversos problemes. Independentment de la seva competència traductora, pel camí sempre s'acaben perdent, inevitablement, matisos de sentit o de registre. I és que el traductor, per molt que vulgui, no ho pot conservar tot i es veu obligat a fer concessions. Per exemple, de vegades ha de sacrificar determinats recursos retòrics a favor del sentit o viceversa, en funció de múltiples factors que envolten l'encàrrec de traducció (la intenció del client, el destinatari del text meta, el tema del text original...). Un dels principals reptes que se li presenten a aquest professional és el trasllat de la variació lingüística, sobretot en el doblatge, per dos motius principals: les restriccions que suposa la imatge audiovisual i la manca d'equivalència entre les varietats de la llengua original i la llengua meta.

1.1. Justificació

L'interès per la traducció audiovisual se'm va despertar quan em vaig començar a especialitzar en aquesta modalitat durant la carrera. Encara que vaig adquirir-ne força coneixements, les assignatures que vaig cursar no deixaven d'oferir-ne als estudiants una visió global i em vaig quedar en ganes d'aprendre'n més. És per això que vaig elegir un tema de Treball de Fi de Grau que em permetés aprofundir en aquest camp. I quina millor manera de fer-ho que amb un producte de ficció com *Misfits*. Quan vaig veure per primer cop aquesta sèrie (devia tenir uns catorze anys), m'hi vaig enganxar de seguida i la idea de tornar-la a veure passats uns anys em va motivar a emprendre el treball. *Misfits* és una sèrie digna d'anàlisi, no només per les escenes surrealistes, l'encertat repartiment, els diàlegs frescos i el llenguatge agosarat, sinó per la riquesa lingüística que presenta. Per qüestions d'espai i temps, m'he centrat en el registre col·loquial i la varietat social. La meva elecció, però, no ha estat arbitrària.

D'una banda, l'anàlisi del registre col·loquial em permetrà millorar el meu vocabulari d'anglès informal i saber adequar les paraules a la situació comunicativa. Al mateix temps, tenir accés a la traducció del guió també m'ajudarà a aprendre nous mots de català col·loquial que no havia sentit abans i incorporar-los al meu vocabulari quotidià. En conjunt, una de les meves intencions és augmentar el meu bagatge lingüístic. Soc conscient que ja hi ha una literatura força exhaustiva sobre el col·loquial i hi ha estudiants d'anys anteriors que l'han analitzat en els seus TFG. De totes maneres, sempre es poden aportar noves idees i conceptes que ampliïn aquests estudis, ja que la llengua està en evolució constant.

D'altra banda, quan vaig buscar bibliografia sobre la varietat social, em vaig adonar que hi ha poques obres que tracten específicament del trasllat del sociolecte en la traducció. Llavors, aprofitant que una de les protagonistes de la sèrie (la Kelly) parla un sociolecte concret (*chav-speak*), vaig pensar que seria una bona oportunitat indagar sobre les característiques del seu parlar, ja que la sociolingüística és un tema que m'ha interessat des de sempre. També sento curiositat per saber quines tècniques va usar la traductora per adaptar aquest parlar tan peculiar, ja que em podrien servir d'orientació per a possibles encàrrecs de traducció.

1.2. Objectius

Els objectius d'aquest treball acadèmic són dos: analitzar la variació lingüística d'un capítol de la sèrie *Misfits* i valorar-ne el trasllat en el doblatge al català. El primer objectiu implica identificar els elements relatius al col·loquial i a la varietat social del text original, estudiar-ne la distribució al llarg del guió i procedir a una selecció i descripció dels trets més importants. El segon objectiu comporta un enfocament crític: em proposo comentar quines tècniques va emprar la traductora per traslladar la variació lingüística del text de partida al text d'arribada, jutjar si són adequades o no (en funció de l'encàrrec de traducció) i fer propostes de traducció alternatives quan cregui que la solució original és poc satisfactòria. En definitiva, el propòsit últim que persegueixo és determinar si en la traducció s'ha mantingut, dins dels límits imposats pel mitjà audiovisual, la complexitat lingüística de la versió original.

1.3. Metodologia

El procediment que he seguit per aconseguir els objectius plantejats és el següent: en primer lloc, m'he documentat per establir un marc teòric que em donés una visió global sobre el doblatge i la variació lingüística.

En segon lloc, he procedit a visualitzar el primer capítol de *Misfits* en V.O. amb el suport del guió per comprovar que no s'hagués omès cap fragment o hi hagués errors de transcripció. Després he establert una tipologia de fenòmens col·loquials basada en els components de la llengua, a cadascun dels quals he assignat colors diferents. Llavors, a mesura que llegia el guió original, he anat subratllant (amb el color corresponent) els elements que creia que eren col·loquials, confiant purament amb la meva intuïció lingüística. A continuació he hagut de consultar diversos diccionaris d'anglès per comprovar si els havia assignat el color correcte o si me n'havia deixat algun per marcar. Posteriorment he seleccionat els trets més representatius del col·loquial i, sobretot, els que es repetien amb més freqüència al llarg dels diàlegs, i els he comentat. Més tard m'he tornat a documentar exhaustivament sobre els *chavs* i el seu argot, cosa que m'ha permès identificar les peculiaritats lingüístiques del

parlar de la Kelly, presentar-ne una descripció i comparar la seva varietat amb la resta de protagonistes juvenils.

En tercer lloc, he visualitzat el primer capítol de la sèrie doblat al català per elaborar-ne la transcripció, atès que no ha estat possible trobar-la en cap font. Tot seguit he posat en pràctica el mateix mètode que havia seguit per a l'anàlisi del guió anglès: he rellegit la traducció transcrita i he destacat amb diferents colors els col·loquialismes que he observat. També he recorregut a diccionaris en català i a obres sobre el col·loquial per resoldre dubtes que m'anaven sorgint sobre el registre d'un mot concret. A continuació he fet el mateix amb els fenòmens del sociolecte de la Kelly. Després he intentat fer una selecció equilibrada entre traduccions bones, millorables i inadequades —tenint sempre en compte els criteris del meu client hipotètic (en aquest cas, TV3)—; he comentat les tècniques o estratègies que la traductora va fer servir per traslladar el parlar familiar i el sociolecte, i he valorat la traducció basant les meves crítiques en arguments objectius.

Finalment, he exposat els resultats obtinguts de la part pràctica i he elaborat les conclusions que es desprenen d'aquests resultats, juntament amb una opinió personal sobre la qualitat de la traducció i una valoració del que he aconseguit en el treball.

1.4. Estructura

Aquest treball es divideix en dues parts: una part teòrica i una altra de pràctica. En la part teòrica he dedicat un primer apartat a fer una breu introducció del doblatge. En el segon apartat he exposat algunes de les tècniques de traducció. En el tercer apartat he parlat dels tipus de variació lingüística; he establert una comparació entre el col·loquial i l'estàndard de la Corporació Catalana dels Mitjans Audiovisuals; he caracteritzat l'argot i he diferenciat l'argot juvenil real del mediatitzat; he fet una descripció de la llengua del doblatge de TV3, i he contrastat el tractament que fan la televisió catalana i la britànica de la variació lingüística. En el quart apartat he contextualitzat la sèrie i he descrit la figura dels *chavs*.

En la part pràctica podem distingir dos grans apartats. El primer va adreçat a l'estudi de la diversitat lingüística del producte audiovisual original i el segon està enfocat en la valoració del tractament de la varietat lingüística en la versió doblada al català. Al final del treball podreu trobar la fitxa tècnica i de doblatge de *Misfits*; el guió original i la traducció amb tots els elements col·loquials marcats; una taula amb els trets fonètics del *chav-speak*, i imatges.

2. LA TRADUCCIÓ AUDIOVISUAL

La traducció audiovisual (TAV) és una modalitat de traducció que consisteix a traslladar el text audiovisual (TA) d'origen, escrit en una llengua determinada, al text meta (TM) en la llengua d'arribada. Així doncs, l'objecte de la TAV és el TA. D'una banda, el TA es caracteritza per ser independent, és a dir, és diferent dels textos escrits i orals. D'altra banda, el missatge del TA arriba a l'espectador de manera dinàmica en el temps a través de dos canals simultanis (l'acústic i el visual) o bé només a través d'un dels dos. Els components auditiu i visual es combinen amb elements verbals i no verbals per donar forma al TA. La majoria del contingut verbal es transmet oralment i en el canal visual abunden les imatges en moviment. En canvi, els missatges escrits, encara que són informació visual, solen ser estàtics (Bartoll, 2015, pp. 13-15).

2.1. El doblatge

La TAV engloba un ampli ventall de modalitats: doblatge, subtitulació, interpretació consecutiva, interpretació simultània, intertitulació, *remake*, resum escrit i veus superposades (Bartoll, 2015, pp. 64-65). En aquest treball em centraré en el doblatge, ja que és la modalitat que es va emprar per emetre *Misfits*.

2.1.1. Definició

El doblatge és una de les principals tècniques de TAV, juntament amb la subtitulació, i la modalitat més popular a Espanya. Chaume (2003, p. 17) defineix així el doblatge:

> El doblatge consisteix en la traducció i ajust del guió d'un TA i la posterior interpretació d'aquesta traducció per part dels actors. (...) es reemplaça la banda dels diàlegs originals per una altra banda en la qual aquests diàlegs s'enregistren traduïts en la llengua meta (LM) i en sincronia amb la imatge.

2.1.2. Restriccions

Els dos canals per mitjà dels quals es transmet el TA imposen un conjunt de restriccions al traductor. Una d'aquestes limitacions és el *sincronisme visual*, que és la congruència entre els moviments articulatoris que es veuen en pantalla i els sons del doblatge (Bartoll, 2015, p. 49). Per tant, la traducció està subordinada a la imatge, això és, s'ha d'establir una coherència entre el que sentim (canal auditiu) i el que veiem (canal visual).

Al seu torn, el sincronisme visual inclou tres tipus de sincronia que el traductor haurà de respectar perquè el contingut verbal s'ajusti als moviments dels actors i la durada dels enunciats en pantalla (Agost i Chaume, 1996, p. 208).

La *sincronia labial* implica un ajustament del TM a l'obertura de la boca dels personatges. No és necessari ajustar tots els sons, però sí que cal parar atenció a algunes vocals i consonants, sobretot en els primers plans. Per exemple, l'actor de doblatge hauria de pronunciar una vocal oberta quan el personatge també articula una vocal oberta, sobretot en el cas de la *o* i la *a*, però també de vocals tancades com la *u*. Quant a les consonants, s'han de mantenir les bilabials (*m*, *p* i *b)* i les labiodentals (*f*, *v*) perquè s'adaptin als moviments labials dels actors.

La *sincronia cinètica* suposa que els aspectes no verbals (gestos, expressió facial i altres moviments corporals) no han de contradir les paraules. No té sentit, posem per cas, que un personatge digui «No» al mateix temps que assenteix amb el cap, excepte si es vol dur a terme un joc lingüístic. Chaume (2003, p. 248) proposa que el traductor expliciti els codis no verbals en codis verbals mitjançant les tècniques de l'explicitació, la substitució o la compensació[1] quan no existeix una equivalència de codis no verbals entre la cultura original i la meta.

La *isocronia* comporta que els diàlegs traduïts han de tenir la mateixa durada en pantalla que els diàlegs originals. Perquè l'enunciat original coincideixi en el temps amb l'enunciat meta, Chaume (2003, p. 252) suggereix les estratègies de l'ampliació o la reducció.

2.1.3. L'oralitat prefabricada

El guió audiovisual és un text escrit per ser llegit com si no fos escrit (Payrató, 1998, p. 19), com si es tractés d'un discurs oral. La llengua dels TA, doncs, intenta fingir l'espontaneïtat de la modalitat oral, però, al mateix temps, comparteix característiques amb la modalitat escrita. Les sèries de producció pròpia d'arreu del món empren recursos propis d'aquesta oralitat prefabricada perquè els diàlegs sonin més creïbles, naturals i versemblants. Així doncs, l'oralitat prefabricada «pretén que el receptor no s'adone que el text ha estat escrit, i és per això que s'hi fan servir característiques de l'oral espontani. D'aquesta manera, (...) els diàlegs seran un reflex fidel del llenguatge real» (Agost, 1997, pp. 122-123).

[1] Els conceptes de «substitució» i «compensació» es definiran en l'apartat 3.

3. TÈCNIQUES DE TRADUCCIÓ

Per tal de poder realitzar una valoració del doblatge al català de *Misfits*, partiré dels nou procediments tècnics de traducció que van concebre Vinay & Darbelnet (1977): manlleu, calc, traducció literal, transposició, modulació, equivalència, adaptació, amplificació i condensació. A més, completaré aquesta llista amb tres procediments més (descripció, substitució i neutralització) recollits a Hurtado (2001, pp. 268-271). A continuació descriuré breument en què consisteix cada tècnica, basant-me en la informació del *Manual de traducció anglès-català* (Ainaud et al., 2003, pp. 19-33):

- **Manlleu:** procediment pel qual una paraula de la llengua original (LO) s'incorpora al TM.
- **Calc:** procediment pel qual una expressió del TM imita l'estructura o el significat d'una expressió del text original (TO).
- **Traducció literal:** procediment pel qual es trasllada al TM una paraula mantenint l'estructura sintàctica de la LO, però reproduint-ne el contingut semàntic.
- **Transposició:** procediment pel qual es canvia la categoria gramatical d'una paraula del TO quan es trasllada al TM.
- **Modulació:** procediment pel qual el missatge del TO s'expressa amb paraules diferents en el TM. O sigui, es canvia el punt de vista, però es conserva el sentit.
- **Equivalència:** procediment pel qual es troba una expressió fixada (refrany, frase feta, locució...) que té el mateix sentit que la del TO.
- **Adaptació:** procediment pel qual se substitueixen un o més elements culturals del TO desconeguts en la cultura meta per elements que siguin propis d'aquesta cultura perquè creïn el mateix efecte en els receptors.
- **Amplificació:** procediment pel qual s'explicita en el TM informació que era implícita en el TO.
- **Condensació:** procediment pel qual es transmet en el TM el mateix sentit que una expressió més llarga de l'original, però amb menys paraules.
- **Compensació:** procediment pel qual s'introdueixen elements en el TM en un lloc diferent en què constaven en el TO. Aquest procediment resulta útil, sobretot, per a la traducció de les varietats dialectals.
- **Omissió:** procediment pel qual s'elimina de manera intencionada en el TM una paraula o expressió del TO. Aquesta tècnica es complementa amb la compensació. Es pot aplicar a recursos expressius com renecs, acudits, dobles sentits, llenguatge figurat, etc.
- **Descripció:** procediment pel qual se substitueix un mot o expressió del TO per la descripció de la seva forma o funció en el TM.

- **Substitució:** procediment pel qual es canvien elements lingüístics per paralingüístics (entonació, gestos) o viceversa.
- **Neutralització:** procediment pel qual s'eliminen elements relatius a la cultura o a la variació lingüística de la LO. Es pot produir per desconeixement o com una estratègia conscient que ha pres el traductor.

4. LA VARIACIÓ LINGÜÍSTICA

4.1. Definició i tipus de variació

La variació lingüística és un fenomen pel qual una llengua es manifesta de diferents formes en funció de l'ús que en fan els usuaris. Aquesta variació es produeix a causa de dos tipus de varietats: els dialectes i els registres (Orazi, 2016, p. 4).

Els dialectes depenen de diverses variables: la procedència geogràfica de l'usuari (varietat diatòpica o geolecte), la generació o l'època històrica a la qual pertany el parlant (varietat temporal o cronolecte), la pertinença de l'usuari a una classe social determinada (varietat diastràtica o sociolecte) i la manera particular de parlar de cada individu, que ve determinada per la varietat idiolectal o idiolecte (Orazi, 2016, pp. 5-6).

Els registres són el repertori lingüístic que l'usuari selecciona en funció de la situació comunicativa. La nova gramàtica catalana reconeix dos registres: el formal i l'informal (IEC, 2016, p. 1). El registre informal és el que s'utilitza en contextos familiars, en què la distància entre els interlocutors és mínima (familiars i amics) i els temes que es tracten acostumen a ser de la vida quotidiana. És un llenguatge poc elaborat (utilitza un lèxic senzill i construccions simples), ja que presenta un alt grau d'espontaneïtat, i es manifesta sovint en la modalitat oral (Payrató, 1996, pp. 54-55).

El registre formal, per la seva part, s'exigeix en situacions de formalitat elevada, en què la distància entre els interlocutors és màxima. Encara que també es pot donar en la modalitat oral, el llenguatge formal s'empra habitualment en la modalitat escrita (en textos literaris o per tractar temes especialitzats), per això sovint incorpora cultismes i tecnicismes, i presenta un grau de planificació elevat. Es caracteritza, principalment, per la riquesa i precisió lèxica, i per la complexitat sintàctica (Payrató, 1996, pp. 54-55).

4.2. El col·loquial vs. l'estàndard de la CCMA

El col·loquial és el 'llenguatge propi de la conversa informal' (GDLC, 1998). Aquest registre presenta una abundància de repeticions, pauses, vacil·lacions, elisions, pleonasmes i oracions inacabades (Orazi, 2016, p. 8). La sintaxi és poc complexa (predominen les oracions juxtaposades en detriment de subordinades i clàusules passives). El lèxic és poc elaborat, vague i repetitiu, i està constituït per paraules no normatives. A més, fa servir una àmplia gamma de recursos d'expressivitat, tant mecanismes paralingüístics (gestos, *tempo* de l'elocució, qualitat i volum de la veu...) com lingüístics (expressions despectives, augmentatius i diminutius, frases fetes i locucions...).[2] Cal advertir que el col·loquial d'un individu varia en funció de la seva varietat geogràfica, social i històrica: no parlarà de la mateixa manera un jove barceloní de classe mitjana que un avi gironí de classe popular.

En el seu llibre d'estil, la CCMA presenta un model de llengua estàndard, tant oral com escrita, que defineix amb els adjectius següents: «correcta, adequada, funcional, comuna, respectuosa, variada territorialment i amb varietat de registres» (2011, pp. 226-231). A continuació explicaré quines implicacions tenen cadascun d'aquests adjectius.

L'estàndard de la CCMA respecta la normativa lingüística vigent, de manera que evita «els barbarismes gratuïts, però també els purismes que dificulten la comunicació o entrebanquen la versemblança» (2011, pp. 226-227). Es tracta d'usar els recursos propis del català per transmetre naturalitat, però no de posar en pràctica una correcció excessiva, ja que l'audiència no se sentiria identificada amb la llengua i, per conseqüent, l'estàndard no compliria amb el seu propòsit comunicatiu.

Aquesta llengua també és funcional, o sigui, quan és necessari recorre a neologismes, col·loquialismes o mots argòtics per «respondre a les necessitats comunicatives d'una societat que evoluciona» (2011, p. 228). Perquè l'estàndard pugui ser comprès per tots els parlants, «no admet barbarismes gratuïts, dialectalismes d'àmbit massa reduït, tecnicismes poc coneguts, expressions exclusivament literàries ni arcaismes» (2011, pp. 228-229). Tampoc no empra expressions discriminadores o paraules malsonants, excepte en la ficció, en cas que es vulgui remarcar l'expressivitat d'algun personatge (2011, p. 230).

En últim lloc, l'estàndard ha de ser prou flexible per adequar-se a situacions comunicatives que exigeixen diferents graus de formalitat. La CCMA reconeix tres nivells de formalitat (màxima

[2] Extret de Payrató (1996, pp. 127-153).

formalitat, formalitat mitjana i formalitat variable), a cadascun dels quals els correspon un model de llengua (estàndard formal, estàndard amb trets col·loquials i pseudocol·loquial) (2011, pp. 231-232).

Un cop descrits el col·loquial i l'estàndard, passaré a comparar-los breument. Mentre que el col·loquial és un registre eminentment oral, l'estàndard es manifesta tant en la llengua escrita com oral. El col·loquial, com ja s'ha dit, inclou una bona dosi de paraules no normatives i, per tant, incorrectes. En canvi, l'estàndard sempre respecta la correcció normativa. Atès que el col·loquial interacciona amb els dialectes, pot incloure localismes restringits a una varietat concreta. Per contra, l'estàndard prioritza les formes comunes de la llengua per assegurar la intel·ligibilitat. Finalment, l'estàndard té un caràcter flexible, de manera que oscil·la entre un grau de formalitat més elevat i un de més baix segons el públic, el tipus d'espai o el tema tractat, entre altres factors. En canvi, el col·loquial es limita a contextos informals amb un alt grau d'espontaneïtat.

4.3. L'argot: una varietat peculiar

El GDLC (1998) ofereix dues definicions d'argot (els exemples són meus):

1) Varietat lingüística de tipus sociocultural, molt estretament vinculada a un grup social, sovint de caire marginal. **Exemple:** la *bòfia* és la 'policia' en l'argot de la delinqüència.

2) Varietat lingüística utilitzada per un grup professional en àmbits informals, al costat de la tècnica o especialitzada. **Exemple:** una *eco* és una 'ecografia' en l'argot mèdic.

Així, doncs, l'argot està lligat tant al sociolecte (classes marginals o populars) com a la varietat funcional (registre informal entre professionals d'un mateix àmbit). No obstant això, també està associat a les varietats generacionals, que és la manera de parlar pròpia de persones que pertanyen a una generació determinada, com l'argot juvenil.

Quant als trets generals de l'argot, podem dir que és críptic (per exemple, els lladres es comuniquen usant argot perquè la policia no els entengui). Ara bé, és possible que un mot argòtic d'un grup concret s'acabi integrant en el llenguatge col·loquial. És el cas de *talego* ('diners'), de l'argot dels lladres (Bassols, 2009, p. 221), o *tio/-a*, *pija*, *lligar* o *enrotllar*-se, de l'argot juvenil (Muñoz, Torra i Lleonart, 2009, p. 198). L'argot també és efímer, això és, sol tenir una vigència molt curta (Muñoz, Torra i Lleonart, 2009, p. 209). I, per acabar, el seu ús per part dels membres d'un grup respon a dues finalitats oposades: o bé busquen distingir-se d'altres grups o bé busquen identificar-se com a grup.

4.4. L'argot juvenil vs. l'argot juvenil mediatitzat

L'argot juvenil és una varietat que parlen els adolescents i els joves per comunicar-se i entendre's amb amics o companys que pertanyen a la mateixa generació, comparteixen interessos similars i tenen les mateixes inquietuds (Muñoz, Torra i Lleonart, 2009, p. 190). Els trets principals del registre juvenil són els següents: és subjectiu i retòric; usa vulgarismes, barbarismes i innovacions lingüístiques (Muñoz, Torra i Lleonart, 2009, p. 192), i fa un ús abundant de disfemismes, préstecs (anglicismes, generalment) i expressions de l'argot de grups marginals (Bassols, 2009, p. 222). De tots els recursos que fa servir la joventut, els més habituals són els retòrics, entre els quals destaquen els següents (Muñoz, Torra i Lleonart, 2009, pp. 195-198):

- **La metàfora:** *fotre un clau, menjar-se la bola*.
- **La ironia:** *No, si aquí tot va bé!*
- **La hipèrbole:** *un hetero total, una festa espectacular, un desastre*.
- **El discurs indirecte:** *Pensava «que burra la mama»*.
- **Els insults** (ordenats de major a menor intensitat)**:** *burro/-a, porca, imbècil, desgraciat, fill de puta*.
- **L'obscenitat:** *coi, merda, putada, collons, cagar, cago en la puta!, masturbar-se*.
- **El compromís:** *t'ho asseguro, la veritat és...*
- **El nosequisme:** *I tampoc et voldria avorrir, no sé...*
- **Les equivocacions:**

  A: L'arracada, l'he trobada.

  B: Em pensava que havies dit una rata.

El llenguatge juvenil de ficció, en canvi, és un equilibri entre l'estàndard i el registre juvenil real, per la qual cosa «es veu obligat a fer una selecció de les formes en funció de diverses variables» (Muñoz, Torra i Lleonart, 2009, p. 194, 198):

- Supressió de les formes no normatives.
- Omissió d'estrangerismes, sobretot de castellanismes.
- Eliminació de llenguatge tabú.
- Exclusió d'expressions o mots restringits a una zona geogràfica o un grup social concrets.
- Ús moderat de recursos retòrics o bé bandejament d'alguns d'aquests recursos (ironia, discurs indirecte, nosequisme o equivocacions).
- Ús d'elements lèxics que pràcticament no responen a l'ús general dels parlants per tal d'evitar la profusió de castellanismes que inunden l'argot juvenil.

4.5. La llengua del doblatge de TV3

En els *Criteris lingüístics sobre traducció i doblatge* (1997) la Comissió de Normalització Lingüística (CNL) de Televisió de Catalunya (TVC) hi estableix les bases de la llengua del doblatge de TV3. Aquest model de llengua parteix de l'oralitat prefabricada que havia comentat en la secció 2.1.3: el TO és un guió escrit que ha d'imitar les particularitats d'un discurs espontani, però, alhora, ha de mantenir la correcció de la llengua escrita. Per aquest motiu, la llengua del guió audiovisual ha de prescindir d'alguns trets de l'oral espontani que dificultarien la comprensió immediata del missatge per part de l'audiència i ha de presentar «construccions sintàctiques poc complexes, un lèxic corrent i una pronunciació clara» (p. 11). A més, ha de respectar l'estàndard i ha de ser adequada, la qual cosa pressuposa: 1) ha de defugir localismes, cultismes, arcaismes, barbarismes, tecnicismes o expressions literàries i 2) la manera de parlar dels personatges s'ha d'adequar a la situació comunicativa, al context historicosocial que els envolta i a la seva personalitat (pp. 11-12).

La CNL (1997, pp. 12-14) també comenta les característiques concretes que ha de tenir la traducció i el doblatge de TA col·loquials, com ara les sèries de ficció. Els diàlegs estan escrits en col·loquial mediatitzat (CM) o pseudocol·loquial —que és una «combinació de trets de l'estàndard oral i trets del col·loquial» (Bassols i Segarra, 2009, p. 16)— per semblar més versemblants i espontanis. Ara bé, la col·loquialitat de la llengua de TV3 no és homogènia en tots els components del llenguatge: la fonètica, la morfologia i la sintaxi tendeixen cap a la formalitat en comparació amb el col·loquial real i el col·loquial de les sèries de producció pròpia. El que es pretén amb aquesta pràctica és evitar l'influx del castellà, en detriment de la naturalitat i l'espontaneïtat del català (Ainaud et al., 2003, p. 135).

En canvi, el lèxic reflecteix amb més fidelitat el col·loquial real (Bassols i Segarra, 2009, pp. 13-14). Per conseqüent, no sempre inclou formes recollides al diccionari normatiu. És el cas de neologismes, manlleus, calcs d'altres llengües o expressions argòtiques, que es consideren admissibles en contextos informals per caracteritzar els personatges i fer-los creïbles (És a dir, 2018*a*). Altres elements discursius propis de l'oral espontani (digressions, redundàncies, vacil·lacions, anacoluts, hipèrbatons, frases inacabades i termes genèrics) s'utilitzaran en major o menor mesura segons la freqüència d'ús i la intenció que presenti l'original (CNL, 1997, pp. 12-18).

4.6. Tractament de la variació lingüística a TV3 vs. a la televisió britànica

En la societat catalana, com en qualsevol altra societat, hi ha varietats que identifiquen lingüísticament un sector determinat, com el parlar bleda i el xava, dos sociolectes barcelonins. No obstant això, s'observa una escassa presència de varietats socials en les sèries de TV3, tant les de producció autòctona com les de producció aliena.

El català també és ric en geolectes, però, tal com passa amb els sociolectes, pràcticament no tenen cabuda en les sèries de producció pròpia, i la seva presència és nul·la en les de producció aliena. Per molt que la CNL (1997) insisteixi que en les sèries importades de l'estranger no s'han d'identificar els personatges amb cap dialecte del català, el cert és que (almenys en l'àmbit fonètic) predomina la varietat central per una raó sobretot demogràfica.

Per contra, la televisió britànica aposta per un model inclusiu que reflecteix la variació lingüística del país. Els britànics, doncs, estan constantment exposats als diversos accents, tant a la televisió com al cinema (Darder, 2015, p. 305). Això podria voler dir que tenen més facilitat per reconèixer-los, però no necessàriament que els valoren de forma positiva. De fet, la societat britànica s'ha considerat tradicionalment classista i té una tendència a estigmatitzar els dialectes regionals pel fet que s'allunyen de l'ideal de prestigi: la Received Pronunciation.

La diferència d'actitud entre TV3 i la televisió britànica té repercussions en la varietat lingüística dels productes audiovisuals. D'aquesta manera, en els productes britànics la diferència de trets morfològics, fonètics i sintàctics entre personatges està molt marcada, mentre que en els productes catalans aquests trets estan més diluïts (Ainaud et al., 2003, pp. 136-138).

5. LA SÈRIE

Misfits és una sèrie de ficció britànica produïda per Clerkenwell Films. Es va estrenar al Regne Unit el 2009 al canal E4 i va finalitzar les emissions el 2013. Consta de 5 temporades, amb un total de 37 capítols i cadascun dura uns 45 minuts. TVC va doblar les tres primeres temporades al català i les va emetre pel Canal 3XL durant dos anys, del 2011 al 2013. El 2010 *Misfits* va rebre el premi BAFTA a la millor sèrie dramàtica (Aguilar, 2011).

5.1. Argument general

Misfits tracta d'un grup de sis adolescents antisocials que han protagonitzat, cadascun d'ells, un delicte diferent. Com a càstig es veuen obligats a treballar en un programa de serveis a la comunitat. El primer dia transcorre amb normalitat fins que una misteriosa tempesta els sorprèn mentre fan

tasques comunitàries. En un moment donat, els cau un llamp que els deixa inconscients. Quan es desperten es pensen que tot continuarà sent com abans. Tanmateix, no sospiten que han adquirit unes habilitats sobrenaturals que els canviaran la vida per sempre. A mesura que els dies avancen descobriran que no són els únics afectats per la tempesta: totes aquelles persones o animals que van rebre la descàrrega obtenen superpoders que havien desitjat tenir o que s'adiuen amb la seva personalitat. Al llarg de les cinc temporades, els *misfits* ('inadaptats socials') presenciaran esdeveniments rocambolescos i hauran d'afrontar nous conflictes.

5.2. Personatges

En el primer capítol de la primera temporada, els personatges principals són Kelly, Alisha, Nathan, Curtis i Simon. Els secundaris són Tony, Sally i Gary.

5.2.1. Principals

Nathan Young

El Nathan és un noi cregut, extravertit, insolent i molt xerraire. Li agrada ficar-se amb la gent, sobretot amb el Simon. Ha de fer serveis a la comunitat perquè va provocar un altercat en una bolera després de negar-se a pagar uns caramels. Malgrat el seu caràcter insofrible i el seu vocabulari extremadament vulgar, sempre dibuixa un somriure a l'espectador amb les seves ocurrències. Fins a l'últim capítol de la primera temporada no descobrirà que té el do de la immortalitat, el qual està relacionat directament amb la seva manera de ser: és totalment immune a les crítiques.

Simon Bellamy

El Simon és tímid i callat. Està mancat d'habilitats socials, per això és un marginat. És el segon a manifestar el seu poder: la invisibilitat. Té sentit que sigui aquest poder i no un altre, ja que el Simon és «invisible» als ulls dels altres. El van condemnar per intentar cremar la casa d'un company d'institut que el deixava de banda.

Curtis Donovan

El Curtis era un atleta famós de raça negra. A diferència dels companys dels serveis, tenia un futur prometedor: havia de participar en els Jocs Olímpics, però els seus somnis es van frustrar quan el van agafar amb una paperina de cocaïna. El seu poder consisteix a fer retrocedir el temps en situacions difícils o quan se'n penedeix d'alguna cosa, i pot reproduir esdeveniments del passat tantes vegades com vulgui. El temps és significatiu per al Curtis perquè se sent culpable pels errors que va cometre al passat i li agradaria tornar enrere per arreglar-los.

Kelly Bailey

La Kelly és una *chav*, una jove grollera, agressiva i violenta. Se sent acomplexada per culpa d'aquesta etiqueta i dels prejudicis que desperta el seu accent inintel·ligible. La van condemnar a serveis comunitaris per haver pegat a una noia en un centre comercial després que l'hagués insultada. Malgrat el seu mal geni, la Kelly és molt sensible a les crítiques i es preocupa molt per l'opinió que la gent té d'ella, per això adquireix el do de la telepatia.

Alisha Daniels

L'Alisha és una noia consentida i coqueta. Les úniques aspiracions que té en la vida són anar de festa i seduir homes. No és estrany, per tant, que l'haguessin detingut per conduir èbria. El seu atractiu físic desperta un gran desig sexual en tots els nois del grup. Precisament per això obté el poder de portar, tant homes com dones, a l'excitació sexual més extrema: quan li toquen la pell volen mantenir relacions sexuals amb ella i verbalitzen amb tot detall les seves fantasies.

5.2.2. Secundaris

Tony i Sally

El Tony i la Sally estan promesos i són els supervisors dels inadaptats. Cap dels cinc joves no té bona relació amb ells i s'hi mostren desafiants. El primer supervisor és el Tony. El llamp també el va afectar i va provocar que entrés en una fase zombi caracteritzada per una fúria incontrolable i una força sobrehumana. La Sally es converteix en la segona supervisora quan el Tony es dona per desaparegut.

Gary

Aquest personatge no té gaire transcendència en la sèrie. Arriba al centre amb els altres cinc el primer dia de serveis. No estava fora quan es va produir la tempesta, per això no va adquirir superpoders. El Gary, igual que la Kelly, també és un *chav*.

5.3. La figura dels *chavs*

En el subapartat anterior ja he comentat que la Kelly encarna la figura d'una *chav*. Per poder analitzar la seva varietat social en la versió original i valorar-ne el tractament en el doblatge al català, primer és necessari descriure el terme «chav» des d'una perspectiva sociocultural i lingüística.

5.3.1. Origen i estereotips

Chav prové del mot argòtic romaní *chavi* ('nen') i es va documentar per primer cop a l'anglès a mitjan segle XIX (BBC, 2011). Al principi només s'utilitzava al sud-est d'Anglaterra per denotar familiaritat (Hayward i Yar, 2006, p. 16). A partir del 2005, però, es va popularitzar en els mitjans britànics, en què els *chavs* eren objecte de crítiques i paròdies (Quinion, 2005). D'aquesta manera, es va acabar estenent pels altres dialectes de l'anglès, fins a introduir-se als diccionaris de la llengua amb la marca d'«informal» i «despectiu» (CUP, 2018; OUP, 2018; ME, 2018; CED, 2018).

El prototipus de *chav* que han difós els mitjans correspon a un jove del Regne Unit de raça caucàsica que pertany a la classe treballadora, té un nivell d'estudis baix, manté un comportament antisocial i una actitud agressiva i fa un ús abusiu de les drogues i l'alcohol (Chav, 2017). Per conseqüent, el mot *chav* s'ha associat a la marginació social i a la delinqüència (Hayward i Yar, 2006, p. 16).

Ara bé, no existeix una correlació directa entre ser *chav* i tenir un estatus social baix. Els *chavs* són una tribu urbana i, com a tal, es poden identificar a partir d'una sèrie de valors i interessos que comparteixen els seus membres, com la manera de parlar, l'estil de vestir i l'actitud (Tyler, 2006). Per tant, no tots els *chavs* són de classe baixa, contràriament al que els mitjans ens volen fer creure, sinó que també hi pot haver *chavs* de classe mitjana o alta.

5.3.2. La moda chav

La moda *chav* s'ha titllat de vulgar i ostentosa. Els dos sexes acostumen a portar roba esportiva de marca (real o d'imitació) informal, normalment xandall i vambes. Les noies també vesteixen de manera provocativa (jerseis escotats o tops cenyits i faldilles molt curtes). Com a complements, tant els nois com les noies van carregats de joies d'or de poc valor molt vistoses. Els nois es posen cadenes i anells i una gorra de beisbol. Les noies lluen arracades en forma d'anella i braçalets i, sobretot, un excés de maquillatge. Els agrada tenyir-se els cabells i portar-los llisos o bé fer-se una cua de cavall molt alta o un monyo (Quinion, 2005).

5.3.3. El parlar dels chavs*:* chav-speak *o* chavanese

Els *chavs* parlen *chav-speak*, un sociolecte de joves (normalment de classe baixa) que han desenvolupat el seu propi llenguatge per identificar-se com a grup i, alhora, distingir-se de la resta de la societat (Bennett, 2012). En l'àmbit fonètic els *chavs* articulen les consonants i les vocals de manera relaxada (Bennett, 2012). Per exemple: *You fokin' wo'?* (Vanguard_Ex, 2008). Pel que fa a l'accent, no tots els *chavs* el comparteixen. Tot i això, hi ha alguns dialectes que sonen més *chav* que d'altres, com ara el dels Midlands o el cockney (Derouet, 2016). En el pla lèxic el vocabulari és ric en paraules grolleres i mots i expressions argòtiques (Bok, 2004, p. 6). El repertori lèxic dels *chavs* varia en funció

de la procedència geogràfica del parlant. De totes maneres, no hi poden faltar paraules com *bruv* ('tio', 'col·lega', 'nano'), *mint* ('una passada', 'mola') o *safe* ('bo', 'guai', 'd'acord', 'hola', 'adéu' i 'gràcies').[3] Finalment, en la morfologia la desviació més evident respecte a l'estàndard és la sobregeneralització, o sigui, «un ús no estàndard de la forma més habitual en detriment de la menys habitual» (Ainaud et al., 2003, p. 133). Per exemple: *Is you gunna bang doe?* (CourtFtw, 2011) en comptes de *Are you gunna bang doe?*

6. VARIACIÓ LINGÜÍSTICA A *MISFITS*

6.1. Registre col·loquial

6.1.1. Col·loquialismes fonètics

La llengua oral col·loquial presenta una articulació més relaxada de les vocals i consonants. Una mostra d'aquesta pronúncia són les contraccions que es produeixen de forma habitual en la llengua quotidiana anglesa.

Exemples:

Someone's *just going to write something else on there tonight.*

You're *invisible!*

Don't *look at him.*

Isn't *this Gary's cap?*

My key won't *work.*

Un dels trets més rellevant del col·loquial és la desviació respecte a la normativa. En els guions audiovisuals aquesta transgressió es reflecteix mitjançant grafies que indiquen una pronúncia no estàndard, com ara *yeah* per *yes*; *fuckin'* per *fucking*; *gonna* per *going to*; *gotta* per *have (got) to*; *'n'* per *and*; *awright* per *all right*; *wha'?* per *what?*; *d'you* per *do you*; *innit?* per *isn't it?*, *let's* per *let us*, o *'cos* per *because*.

[3] Extret de Bok (2004, p. 20, 61 i 81).

6.1.2. Col·loquialismes lèxics

En el pla lèxic un tret típic del col·loquial és l'ús de termes genèrics, això és, mots amb un contingut semàntic molt ampli. En són un exemple els adverbis *really* i *so*, el substantiu *stuff* i el verb *do*. Tant *really* com *so* tenen el sentit de 'very' i 'very much', respectivament, i aporten un matís emfàtic a la qualitat o circumstància expressades per l'adverbi o adjectiu que modifiquen (CED, 2018). Per exemple: *You'd have to treat her* really *well, And he's* really *ugly*. Per la seva banda, *stuff* i *do* funcionen com a omplidors i, per tant, s'omplen de significat a partir del context: *That* stuff *will shrivel your dick* (les drogues), *Jack's not* doing *Lucy, he's* doing *Ellie* (mantenir relacions sexuals amb algú).

En el col·loquial dels joves també he detectat expressions argòtiques procedents de grups marginals que estan integrades en el lèxic general. Algunes provenen de l'argot sexual (*doggy style, get laid, get it on*), mentre que d'altres tenen el seu origen en l'argot de la delinqüència, com la locució *be/get done for (doing) something* (*I* was done for *eating some pick 'n' mix*) o *cop*, o en l'argot de la droga, com *sniffing, crack, coke* o *crystal meth*.

Finalment, cal destacar mots de l'argot de tribus socials que s'usen en contextos informals. És el cas de *chav* i *bruv*. Recordem que *chav* és un terme despectiu usat com a insult (*Shut up, you* chav) atribuït als membres d'una subcultura juvenil —sovint de baixa extracció social i amb un capital cultural i lingüístic pobre— que comparteixen un mateix estil de vida. En el lèxic del *chav-speak* també havia comentat que una de les paraules més usades és *bruv* (*You're a fuckin' pussy,* bruv), vocatiu per adreçar-se a una persona de sexe masculí. Encara que *bruv* està restringit socialment, en la sèrie compleix una funció identificadora perquè ajuda a caracteritzar socialment el Gary.

6.1.3. Col·loquialismes sintàctics

En el guió, tal com passa en la parla quotidiana, hi ha un clar predomini de la juxtaposició. El segon procediment sintàctic més utilitzat és la coordinació, mentre que la subordinació queda relegada a un segon pla. En la secció 6.1.5 tractarem amb més detall alguns dels connectors i marcadors pragmàtics que ajuden a cohesionar i estructurar el discurs.

Un altre tret destacable de la sintaxi col·loquial és l'ús de *question tags*, clàusules finals interrogatives posposades a una oració declarativa: *You're my little man,* are ya?, *Call them a lot,* do you? També n'hi ha d'altres que no són prototípiques, però són molt habituals en la llengua oral, com ara *yeah?*, *innit?* i *right?* Les *question tags* serveixen per demanar la confirmació del receptor. Per tant, realitzen dues funcions: una de fàtica, ja que l'emissor s'assegura que el canal es manté obert, i una altra de conativa, pel fet que l'emissor interpel·la el receptor (Payrató, 1996, p. 114).

En relació amb la modalitat oracional, la que predomina és la declarativa, que constitueix gairebé un 37 % respecte a la resta de modalitats. En la modalitat interrogativa aquesta xifra es redueix a una mica més de la meitat (17,6 %), seguida de lluny de l'exclamativa (6,4 %) i de l'exhortativa (6,2 %). Els casos de modalitat doble (exhortativa i exclamativa) i de modalitat dubitativa tenen una representació residual (3,5 % i 1,4 %, respectivament).

Les oracions exclamatives es presenten en forma d'interjeccions, vocatius, apòstrofes, insults i renecs:

Interjeccions: *Hey!, Hello!, Ow!*

Vocatius: *Mum!, Holly, boy!*

Apòstrofes: *Oh my God!*

Insults: *you prick!, "Wanker!", You sick bastard!*

Renecs: *Oh Jesus!, For foock's sake!, Oh, fuck!, Shit!*

6.1.4. Recursos d'expressivitat

El registre col·loquial recorre amb freqüència a mecanismes expressius amb l'objectiu d'intensificar l'expressivitat del discurs i personalitzar-lo. Aquests mecanismes poden ser de dos tipus: lingüístics i paralingüístics. En aquest punt em centraré en els mecanismes paralingüístics, concretament en els recursos vocals, que són «un conjunt de múltiples fenòmens no estricament verbals ni prosòdics que fan referència al canal vocal» (Payrató, 1996, p. 132).

Els recursos vocals que m'interessa comentar són els sons inclosos en l'elocució. El so que es pot arribar a sentir fins a vint-i-sis vegades durant el capítol és *oh*. A continuació presentaré una taula amb algunes de les emocions que pot transmetre aquesta interjecció, juntament amb una frase d'exemple extreta del guió i el context:

Sentiment	**Exemple**	**Context**
Ràbia	***Oh*** *man, there's paint on my cap.*	El Tony ha manat al grup que pinti uns banquets. Mentre fan la feina, el Gary s'embruta la gorra de pintura, cosa que el fa empipar.
Dolor	***Oh!*** *What are you doing?*	La Kelly i el seu xicot són a casa d'ella petonejant-se. La Kelly li

		llegeix la ment i s'assabenta que el noi es pensa que ella li és infidel. Llavors, la Kelly s'enfada i li pega un cop de puny.
Reacció a un comentari	***Oh**, is he having a dig at us?*	Algú ha fet una pintada a les parets del centre per amenaçar els inadaptats de mort. Amoïnats, els joves ho comenten al Tony, que no li dona gaire importància. Aquesta indiferència provoca una reacció d'indignació en el Nathan.
Fàstic	***Ohhhh***	La Kelly fa carantoines al seu gos mentre la mascota li llepa tota la cara. Com que també pot llegir la ment a animals, descobreix que el gos s'ha llepat els testicles. A la cara de la Kelly es dibuixa una ganyota de fàstic, complementada amb el so que expressa el mateix sentiment.

6.1.5. Connectors i marcadors pragmàtics

Els connectors són «peces lèxiques portadores de significat que serveixen per establir relacions de tipus sintàctic (coordinació, subordinació) i/o logicosemàntic (addició, disjunció, contrast, conseqüència, condició, etc.) entre constituents de l'oració, entre oracions o entre paràgrafs» (Ainaud et al., 2003, p. 198). Per tant, els connectors poden acomplir tres tipus de funcions de connexió: sintagmàtica, oracional i textual.

Quan un connector expressa relacions procedimentals o pragmàtiques i no pas logicosemàntiques rep el nom de «marcador pragmàtic», que Portolés (1995, p. 162) defineix com «unitats lingüístiques amb una significació convencionalment fixada que proporciona instruccions per al processament dels diversos enunciats en relació amb el context». Sovint els marcadors funcionen simplement com mots crossa o omplidors, o sigui, elements lingüístics que s'utilitzen per farcir «un buit, un silenci, per guanyar temps per preparar el discurs, etc.» (Bassols, 2004, p. 45). Les crosses poden convertir-se en tics lingüístics si el parlant en fa un ús excessiu al llarg d'un discurs.

En el capítol analitzat, els connectors més usats són les conjuncions *and* (32 resultats) i *so* (17 resultats). Les conjuncions *but* i *because*/'*cos* es fan servir en la mateixa freqüència (10 resultats), seguides de molt a prop per la conjunció *or* (9 resultats) i l'adverbi *like* (7 resultats). En una taula he recollit el valor i la funció d'aquests connectors juntament amb el context i un exemple extret del guió.

Funció	**Valor**	**Connector**	**Exemple**
Marcador pragmàtic	Introdueix una objecció	But	*No offence,* ***but*** *I'm thinking some people are just born criminals.*
Marcador pragmàtic	Presenta una inferència del que s'ha dit abans	So	***So****, I'm guessing you're not going to the Olympics.*
Connector additiu	Coordina elements	And	*So… I'll come round,* ***and*** *we'll hug,* ***and*** *you'll cry,* ***and*** *I'll move back in.*
Connector causal	Indica causa	Because/'Cos	*Chloe is on one,* ***because*** *she thinks Jack is doing Lucy.*
Omplidor	Supleix buits en el discurs	Like	*What if we are meant to be,* ***like****, superheroes?*
Omplidor-tic	Supleix buits en el discurs	Like So	*Chloe's all* ***like****, "Oh, I feel sick."* ***So****, I just want you to know that there's no hard feelings.*

En relació amb la funció de connexió, predomina l'oracional per sobre de la textual i la sintagmàtica. Pel que fa a la funció, la majoria de connectors són multifuncionals, és a dir, fan tant de connectors com de marcadors pragmàtics, com *but*, *and*, *because*/*'cos*, i fins i tot de connectors, marcadors i omplidors, com *so*. D'altres tenen una funcionalitat més limitada, com *like*, *yeah* i *or* (els dos primers només actuen com a omplidors i el segon com a connector). A partir dels exemples de la taula puc concloure que *but* i *so* amb funció de marcadors pragmàtics han estat els més usats al llarg de les interaccions. En canvi, la tendència s'inverteix en el cas de *and* i *because*/*'cos*, que abunden més com a connectors.

6.2. Sociolecte: el *chav-speak*

6.2.1. Fonètica

Alguns dels fenòmens fonètics de la Kelly coincideixen amb els dels seus companys, ja que són habituals en el registre col·loquial anglès: contraccions (D'you *understand that?*, What'd *you say?*), afèresis (*Don't look at me,* 'cos *I didn't do it*) o reduccions (*He's* gonna *kill ozz!*). En canvi, altres fenòmens es consideren dialectals. En la secció 5.3.3 havia dit que hi ha dialectes anglesos que sonen més *chav* que d'altres, i un d'aquests és el dels Midlands. Precisament, l'actriu que interpreta la Kelly (Lauren Socha) és de Derbyshire, un comtat dels East Midlands. Per tant, per fer el seu paper no va haver de fingir el *chavanese*, ja que de per si el seu accent s'associa amb els *chavs*. En el guió he intentat plasmar la fonètica dialectal de la Kelly mitjançant una ortografia no estàndard. Els fenòmens més notoris del seu accent són els següents:

Consonantisme

- ***Th-fronting*:** fenomen consonàntic que consisteix en un canvi en el punt d'articulació de la fricativa dental /θ/, que passa a pronunciar-se com una labiodental sorda (/f/) (Th-fronting, 2018). **Exemples:** *Erm, what makes you* fink *that yer better than ozz?, We don't tell anyone about this, yeah? About the storm or what it did to ozz or* anyfin'.

- ***T-glottalization*:** fenomen consonàntic que implica un canvi en el punt d'articulació: l'oclusiva alveolar /t/ es pronuncia com l'oclusiva glotal /ʔ/ en posició final de mot en determinades expressions (T-glottalization, 2018). **Exemples:** Shorrop*!*

- **H-stopping:** fenomen fonètic que consisteix a no pronunciar la fricativa glotal sorda (/h/) (H-dropping, 2018). **Exemples:** *You said you was gonna shag* 'er, *You can* 'ave *mine*.

- /s/ → /z/ en el pronom *us*. **Exemples:** *Erm, what makes you fink that yer better than* ozz*?, Why would anybody wants to kill* ozz*?*

Vocalisme

- /ʌ/ → /o/. **Exemples:** *I* foockin' *love ya, I'll kick you so hard in the cunt your* mom*'ll feel it, Is that* blod*?*

En el parlar de la Kelly he observat alguns trets (*G-dropping* i la pronunciació de *what* com *wo'*) que també es repeteixen en el col·loquial dels altres joves, però difereixen respecte a la freqüència d'ús. La Kelly omet la nasal velar en qualsevol categoria gramatical que acabi en *-ing* i pronuncia *what* per

wo' de manera sistemàtica, mentre que els altres personatges utilitzen aquests trets de forma esporàdica. I és que, de fet, el *G-dropping* i *wo'* presenten un component sociocultural evident. Autors com Wells (1982, pp. 17, 19, 26) sostenen que els parlants de classe social baixa tenen més tendència a fer *G-dropping*. Pel que fa a *wo'*, que és una articulació relaxada de l'interrogatiu *what*, s'ha atribuït tradicionalment al *chav-speak* (Moore-O'toole, 2005).

6.2.2. Lèxic

En el pla lèxic el llenguatge de la Kelly no és menys informal que el dels altres adolescents. Per tant, també fa servir expressions de registre baix (*dead weird, I'm sick of, loads of, I'm losin' it*) i de l'argot (*I'm off my face*). De totes maneres, el vocabulari del *chavanese* mediatitzat difereix de bon tros del *chavanese* de fora de la ficció. Mentre que el primer recorre amb freqüència a vulgarismes i expressions de l'argot de grup, el segon en fa un ús més moderat, ja que topa amb les restriccions que li imposa el canal audiovisual. D'una banda, és imprescindible assegurar la intel·ligibilitat dels diàlegs perquè el contingut pugui arribar a tot el públic. Si la Kelly comencés a usar a tort i a dret mots argòtics que no entenguessin ni els seus companys ni els espectadors, la trama narrativa es quedaria estancada. D'altra banda, si bé *Misfits* és una sèrie que no s'està d'emprar llenguatge políticament incorrecte, tampoc no és qüestió d'abusar-ne. La Kelly, igual que els seus companys, és malparlada, però usa paraulotes menys sovint del que ho faria una *chav* de la vida real.

6.3. Conclusions de l'anàlisi

En resum, la llengua de *Misfits* és molt col·loquial i presenta una gran quantitat de mots de l'argot groller, cosa que l'acosta al registre vulgar. En l'àmbit fonètic destaca una articulació relaxada. En el camp sintàctic hi ha un predomini de l'asíndeton, elisions, tematitzacions o interrogacions fàtiques i conatives. En el pla lèxic podem trobar-hi termes genèrics, col·loquialismes i un nombre destacat de mots argòtics, la majoria dels quals provenen de l'argot sexual. El lèxic és, de fet, el nivell que marca el registre informal de la sèrie.

Fins aquí he enumerat alguns dels trets que caracteritzen la llengua oral espontània. Ara bé, com que el guió és un text escrit, presenta un grau de cohesió i estructuració lleugerament superior a un text oral. A més, s'han trobat a faltar elements discursius propis de l'oral espontani, com crosses lingüístiques, digressions, redundàncies, vacil·lacions, frases inacabades, falsos inicis, etc. De totes maneres, aquestes deficiències es veuen compensades per la riquesa d'alguns recursos expressius (interjeccions, termes argòtics, locucions o frases fetes) molts dels quals són representatius del registre juvenil (insults o obscenitat), en detriment d'altres recursos retòrics presents en el parlar dels joves, com la metàfora, ironia, hipèrbole o polifonia.

En el cas concret de la Kelly, el nivell en què el seu col·loquial difereix més respecte dels altres col·loquials és la fonètica, ja que el seu accent conté molts trets que s'allunyen de l'estàndard. Si a això sumem el fet que la noia articula les consonants i les vocals de manera encara més relaxada que la resta de joves i que parla molt de pressa, el resultat és un accent difícil de comprendre si no hi estem acostumats.

7. VALORACIÓ DEL DOBLATGE AL CATALÀ

7.1. Registre col·loquial

7.1.1. Fonètica

Exemple	**Original**	**Traducció**	**Tècnica de traducció**
1	*Yeah*	*Ia*	Equivalència
		Sí	Neutralització
2	*Yep*	*Sí*	Neutralització

L'adverbi afirmatiu *Yeah* es va traduir per l'equivalent *Ia* quan un personatge expressa la comprensió i l'acord respecte al missatge del receptor (Ia. *I algú ha presenciat la miraculosa desaparició?*) o quan posa una objecció a les paraules del seu interlocutor (Ia*, p'rò i si tenen raó?*). D'aquesta manera, es respecta la sincronia labial de l'original, ja que *Yeah* i *Ia* s'assemblen molt fonèticament (les dues interjeccions contenen el fonema /j/ i vocals centrals).

En canvi, en altres contextos *Yeah* es va traduir per *Sí*, de manera que es va optar per una neutralització, és a dir, es va buscar una forma sense cap connotació de registre. Per conseqüent, la traductora no només va prescindir d'elements fonètics que col·loquialitzen el TM, sinó que tampoc no va respectar la sincronia labial, ja que no hi ha cap coincidència de sons entre *Yeah* i *Sí*. Crec que per a aquests dos exemples s'hauria pogut buscar una solució més adient per al registre juvenil, com ara *Seh*, que és una pronúncia més descurada de *Sí* i, a més, denota el passotisme característic del Nathan. Per exemple: Seh, *tens raó*. *Io noto com un pessigolleig estrany a l'anus*.

Un cas similar a *Yeah* és el de *Yep*, que també es va neutralitzar per *Sí*. Aquí el desajust labial és encara més evident perquè el Nathan surt en un primer pla i es veu clarament com ajunta els llavis

per pronunciar el so de la *p*. Per suplir aquesta manca de sincronia proposo una interjecció col·loquial que podem escoltar sovint en la parla dels més joves, com ara *Sip* o, encara millor, *Sep*.

Exemple	**Original**	**Traducció**	**Tècnica de traducció**
3	*I'm **gonna** mash you up.* *I'm **gonna** shag you senseless.* *Are we **gonna** be like this forever?*	***t'estamparé**...* ***Te la clavaré** fins al cony.* ***Serem** així per sempre?*	Neutralització
4	*Because I **gotta** tell you (...)*	*Perquè la **v'ritat** (...)*	Omissió + compensació

Pel que fa a les contraccions informals de formes verbals, la majoria es van neutralitzar, ja que en català no existeixen verbs en futur contrets. Per tant, *gonna*, en les diverses ocurrències, es va traduir per un verb en futur que conserva totes les síl·labes. No obstant això, a (4) es va produir una omissió i una compensació. Això és, es va eliminar de manera intencionada el verb modal *gotta* i es va introduir un tret fonètic col·loquial (*v'ritat*) en un lloc diferent en què constava en l'original amb l'intent d'aportar el mateix grau d'informalitat a la intervenció.

He constatat que la majoria de fenòmens fonètics usats en el TM no són normatius, però són admissibles en registres informals orals. El més freqüent és l'emmudiment vocàlic, en el qual s'emmarquen els trets següents: (1) caiguda d'una vocal àtona (*a* o *e*) per contacte amb *r*, (2) elisió d'una vocal àtona en posició inicial i (3) reducció dels pronoms *nos* i *vos* en combinacions pronominals:

(1) *Ia*, p'rò *i si tenen raó?, Sí, té raó. És* v'ritat.
(2) *Per*'llò *del llamp, Ia m'estranyava no veure'l per*'quí.
(3) *Repartim*-se-*les*.

A més, en el doblatge s'ha reflectit acuradament l'espontaneïtat de l'oral mitjançant fenòmens fonètics que es produeixen de manera natural en tots els registres del català, com ara la pronunciació de *Jo* i *Ja* amb una *i* consonàntica (Io *que sé què feies*) i la pronunciació en una sola síl·laba de la vocal final de mot amb la vocal inicial del mot següent (*On vols* qu'et *foti la bala?*, Ia't *trucaré, No vull* qu'ho *sàpiga ningú*).

7.1.2. Lèxic

Termes genèrics

En el TM, igual que en el TO, es van usar termes genèrics, el més abundant dels quals és *fotre*. Aquest verb és un comodí lingüístic típic del col·loquial, una forma buida que s'omple de sentit en funció del context. Els significats que adquireix són diversos: *On vols que et* foti *la bala?* ('posar'), *Volia* fotre *foc a una casa* ('calar foc'), *Eh,* s'estan fotent *de nosaltres* ('burlar-se'), *L'hòstia de gent jove tot el dia* fotent *collonades* ('fer'), *Estàs tan* fotut *com nosaltres* ('perjudicar'), *Potser* es fot *metamfetamines* ('menjar-se'), etc. El verb *fotre* també forma part d'expressions i frases fetes col·loquials, com ara *fotre el camp* (*Perfecte,* foto el camp) o *no fotis* (*Què? Mama,* no fotis).

Col·loquialismes

Exemple	**Original**	**Traducció**	**Tècnica de traducció**
5	*Oh, is he* ***having a dig at*** *us?*	*Eh,* ***s'estan fotent*** *de nosaltres.*	Equivalència
6	*The probation worker****'s gone mental****.*	*El supervisor* ***s'ha tornat majara****.*	Equivalència
7	*Okay, so I'm a little bit* ***freaked out****!*	*Eh, tios, ara estic una mica* ***acollonit****!*	Equivalència

Els equivalents catalans de (5) i (7) són vulgars, i el de (7) és, a més, malsonant perquè té connotacions sexuals. Les respectives expressions angleses, però, són col·loquials sense fregar la vulgaritat. Tot i això, penso que ha sigut una bona idea no suavitzar-les perquè convenia mantenir el to groller de l'idiolecte del Nathan. A (6) el castellanisme *majara*, tot i ser una incorrecció normativa, es considera

acceptable, ja que serveix per caracteritzar aquest personatge. Alguns manlleus (castellanismes o anglicismes) ja estan incorporats a l'IEC, mentre que d'altres no són normatius, per això els he marcat en cursiva en la transcripció de la traducció (vegeu Annex 3).

Exemple	**Original**	**Traducció**	**Tècnica de traducció**
8	*Feel free to* ***check out*** *my tits, yeah.*	*Ia em pots* ***mirar*** *les tetes, eh?*	Neutralització
9	*She can't* ***throw me out****.*	*No em pot* ***fer*** *fora de casa.*	Neutralització
10	*I mean, that stuff makes you* ***crazy****.*	*Es veu que et tornes ben* ***boig****.*	Neutralització

En la traducció de (8)-(10) es va rebaixar el registre col·loquial de l'original. A continuació presentaré alternatives de millora. A (8) es podria fer una compensació i traspassar el tret col·loquial del nivell lèxic a un altre nivell, com el morfològic, especialment tenint en compte que hi ha pocs elements de morfologia col·loquial en el TM. Per exemple, es podria convertir el pronom *em* en la forma plena *me* (*Ia* me *pots mirar les tetes, eh?*). A (9) s'hauria pogut optar pel verb comodí *fotre* en lloc de *fer*, ja que, com hem vist abans, és una forma verbal habitual a l'oral. A (10) l'adjectiu *boig* no té marca de registre, a diferència de *crazy*. Per tant, es podria substituir per un adjectiu informal (com ara *sonat*) o un adjectiu de l'argot de les drogues per tal de mantenir la coherència semàntica amb el vocabulari que l'Alisha usa en aquesta intervenció (per exemple, *et quedes flipat* o *penjat*).

Argot juvenil

En la traducció he recollit força mots que ja estan arrelats en l'argot dels joves:

- **Substantius**: *pal, rotllo, col·lega, olla, tio/-a, relax, boli, cubata, penya, parida, boques.*
- **Adjectius:** *brutal, ratllada, bona, penjat, guai.*
- **Verbs:** *passar, flipar, potar, suar, tirar-se, trincar(-se).*

Quant als procediments de creació d'argot, cal destacar processos formals, com la truncació (*boli*) i la sufixació (*cub<u>ata</u>, tonte<u>ria</u>*); processos semàntics, com els neologismes semàntics (*col·lega, olla, pal, passar, penjat, ratllada, rotllo, suar* i *tirar-se*); innovacions lingüístiques (*se me'n va la castanya*/*se me'n va l'olla, m'estava menjant l'olla*), i els manlleus provinents del castellà (*flipar,*

potar, suar, cubata, guai, boques) i de l'anglès (*relax*). El castellanisme *tio*, sobretot quan funciona com a vocatiu, està molt present en l'argot juvenil català i també n'he constatat un ús reiterat en la traducció. Tot i això, s'han trobat a faltar altres vocatius col·loquials que haurien aportat més varietat lèxica al TM, com ara *paio*/-a, *xato/-a* o *nano*.

En l'argot juvenil també es fan servir mots o expressions procedents d'altres argots, com el de la delinqüència, les drogues o el sexe. En l'argot sexual els verbs usats en el TM per referir-se a l'acte sexual són: *tirar-se*, *trincar-se*, *follar* i *fotre*, i la frase feta *muntar-s'ho*. Gairebé totes les ocurrències de *shag* i totes les de *screw around* es van traduir per *tirar-se*, la qual cosa suposa una atenuació del nivell vulgar de l'anglès. L'equivalent més proper de *shag* seria *follar*, però es podria evitar el manlleu castellà tot recorrent a verbs catalans igualment vulgars, com *cardar* o *fotre un clau*. En el cas concret de *screw around*, ha desaparegut qualsevol marca despectiva que recalca la suposada promiscuïtat de la Kelly. Malgrat això, l'expressió *tirar-se a mig barri* porta implícita la idea d'infidelitat.

Una situació oposada es dona amb *getting laid*, *getting it on* i *do*, que en el català es van rebaixar a la categoria de vulgar, mentre que en anglès són simplement col·loquials. Així, *getting laid* va esdevenir *follar*; *getting it on*, *fotre*, i *do*, *trincar*. Tanmateix, crec que no es tracta d'un error de traducció, sinó d'un encert. D'una banda, dedueixo que la traductora va voler compensar la pèrdua de vulgaritat dels altres verbs. D'altra banda, el Nathan és el personatge més atrevit de la sèrie a l'hora de parlar de temes sexuals i el seu col·loquial és un dels més vulgaritzats.

Argot de grups socials

Finalment, passaré a comentar les estratègies usades per a la traducció de mots procedents de l'argot dels *chavs*.

Exemple	**Original**	**Traducció**	**Tècnica de traducció**
11	*She's such a **chav**.*	*És una **garrula**.*	Equivalent funcional
12	*You're a fuckin' pussy, **bruv**.*	*Ets un cagat de merda!*	Omissió

Pel que fa a *garrula*, és un equivalent funcional de *chav*. En altres paraules, *garrula* implica una neutralització de les connotacions culturals de *chav*, ja que no designa un grup concret de la societat

catalana i, al mateix temps, una particularització, pel fet que indica un tret específic del caràcter dels *chavs* per designar la classe.

A banda de l'equivalència funcional es podria considerar l'estratègia de l'adaptació. L'equivalent cultural més proper a la versió femenina de les *chavs* són les xonis. Tant les unes com les altres tenen en comú l'actitud, el comportament i la manera de vestir. A més, el substantiu que les designa és argòtic i té connotacions pejoratives. No obstant això, l'adaptació no acaba de ser viable per dos motius. En primer lloc, *xoni* és un terme despectiu, però no és un insult ofensiu com *chav*. En segon lloc, l'adaptació provocaria un xoc cultural, ja que probablement l'audiència catalana no acceptaria un personatge propi de la cultura meta tan estereotipat en un producte audiovisual que es percep com a estranger.

Quant a *bruv*, opino que l'omissió d'aquest vocatiu no és la millor decisió que hagués pogut prendre la traductora. En el subapartat 6.1.2 havia dit que *bruv* caracteritzava socialment el Gary. Per tant, en el TM es podria emprar un vocatiu que no formi part exclusivament del vocabulari d'una tribu urbana, com els canis (la versió masculina de les xonis), però que l'audiència catalana pugui atribuir a un jove prepotent i agressiu com el Gary. Una possible opció és *xaval*, que és un vocatiu col·loquial de l'argot juvenil.

7.1.3. Recursos d'expressivitat: mecanismes paralingüístics

Per traduir les interjeccions la traductora no es va fixar tant en el contingut lingüístic com en la situació comunicativa. Per tant, va elegir les interjeccions que un català pronunciaria si es trobés en la mateixa situació que els protagonistes.

Ei! es fa servir per saludar i interpel·lar l'oient; *Uf* expressa que l'emissor s'ha salvat d'una situació compromesa, i *Au!* i *Oh!* denoten dolor. Encara que en català disposem de diverses interjeccions per cridar l'atenció (*ep!*, *eh!*) i mostrar dolor (*ai!*, *ui!*), la traductora va traduir *Hey!* i *Ow!* sempre de la mateixa manera per qüestions d'ajust.

Exemple	**Original**	**Traducció**	**Tècnica de traducció**
13	***Hey!***	*Ei!*	Equivalència
14	***Phew***	*Uf*	Equivalència

15	***Ow!***	*Au!* *Oh!*	Equivalència

Respecte a *Oh*, presenta una gran varietat de sentits segons la situació comunicativa i l'entonació en què s'emet. És per això que per traduir aquesta interjecció no es va tenir en compte l'ajust, sinó que es va valorar el context per elegir la interjecció més adient en català.

Exemple	**Original**	**Traducció**	**Tècnica de traducció**
16	***Oh**, Argos.*	***Ah**, al centre comercial.*	Equivalència
17	***Ohhhh***	***Ehhhh***	Equivalència
18	***Oh**, is he having a dig at us?*	***Eh**, s'estan fotent de nosaltres.*	Equivalència

7.1.4. Recursos d'expressivitat: mecanismes lingüístics

Argot groller

Per a la traducció específica de mots o expressions vulgars o malsonants (paraulotes, insults o renecs), l'És a dir (2018*b*) recomana que la traducció mantingui el grau d'intensitat de l'original, és a dir, «ni rebaixar-lo ni augmentar-lo gratuïtament».

Exemple	**Original**	**Traducció**	**Tècnica de traducció**
19	*You're a fuckin' **pussy**, bruv!*	*Ets un **cagat** de merda!*	Equivalència
20	***Dickhead***	*Capullo/Imbècil*	Equivalència

A (19) *pussy* és un insult que designa una persona covarda. En català, l'adjectiu *cagat* té el mateix sentit i, a més, és tan malsonant i despectiu com *pussy*. A (20) *dickhead* al·ludeix a una persona menyspreable, beneita o irritant. Els equivalents *capullo* i *imbècil* són adequats perquè també descriuen una persona estúpida o molesta; per tant, mantenen el sentit i el grau d'intensitat de l'anglès. De totes maneres, no hauria estat necessari emprar el barbarisme *capullo*, ja que en català ja disposem d'insults. Per no repetir un altre cop *imbècil*, algunes solucions que se m'ocorren són *subnormal* o *retardat*. Si bé és cert que són expressions discriminadores que poden ferir la sensibilitat de certs grups socials, el llibre d'estil de la CCMA accepta l'ús d'expressions ofensives «si està justificat per la força expressiva o la versemblança» (2011, p. 230), com és el cas.

Així mateix, he trobat casos d'insults que resulten ser més forts en català que en anglès i viceversa. Per exemple *dumb* s'ha traduït per *idiota*. No és un equivalent adient, ja que *idiota* és més despectiu que *dumb* i, a més, no és un dels insults més freqüents en català. Així, doncs, podríem traduir *dumb* per *tonto*, que, tot i ser un castellanisme, està beneït per l'És a dir (2018*c*). Per contra, *inútil* no produeix un efecte tan impactant com *dildo*, que és un terme pejoratiu per referir-se a una persona ximple.

Exemple	**Original**	**Traducció**	**Tècnica de traducció**
21	*Oh **Jesus**!*	***Mare meva**!*	Neutralització
22	***Shit!***	***Merda!***	Traducció literal
23	***For foock's sake!***	***Hòstia puta!***	Equivalència

Com que els renecs són interjeccions exclamatives, la seva interpretació depèn del context, tal com passa amb la resta d'interjeccions. A (21) *Jesus!* és una blasfèmia que pot arribar a ser ofensiva per a alguns cristians. A (1) s'ha traduït per *Mare meva!*, una locució interjectiva lexicalitzada que denota estupefacció per part del Nathan quan ell i els inadaptats presencien la tempesta de granís. Si bé *Mare meva!* transmet la mateixa sensació que *Oh Jesus!*, no resulta gens ofensiva perquè no conté cap tabú. Per tant, s'hauria pogut optar perfectament per *Hòstia!*, ja que no només conserva la referència religiosa, sinó que també pot expressar sorpresa.

A (22) *Shit!* expressa la ràbia que sent el Gary quan li cau el mòbil a terra, la qual cosa provoca que el supervisor, embogit per la tempesta, descobreixi que s'ha tancat als lavabos. El renec *Merda!* recull el sentiment de ràbia i també el tabú escatològic, malgrat ser una traducció literal.

A (23) tenim *For foock's sake!*, un tabú sexual que profereix la Kelly als vestidors just abans d'anar a realitzar les tasques comunitàries. Interpreto aquest renec com una mostra de tedi combinat amb ràbia i frustració, ja que no li agrada haver de complir serveis. En català s'ha optat per *Hòstia puta!*, que serveix per expressar un fort desplaer envers una situació o una cosa. Penso que la traductora va fer bé de no traduir-lo literalment per *Per l'amor de Déu!*, ja que no és tan fort com *Hòstia puta!* i tampoc versemblant per a un adolescent.

7.1.5. Connectors i marcadors pragmàtics

Conclouré la valoració de la transferència del registre col·loquial en el TM amb el comentari d'alguns dels marcadors més representatius de l'oral espontani.

Exemple	**Original**	**Traducció**	**Tècnica de traducció**
24	(1) ***Well**, I don't believe you.* (2) ***Well**, I think we got away with it.*	***Doncs** no m'ho crec!* ***Doncs** diria que ha colat.*	Equivalència
25	(1) *A little reassurance might be nice, **you know** (...)*	*Unes paraules de consol ens anirien bé, **com ara** (...)*	Equivalència
	(2) ***You know**, after the storm, did any of yous feel like dead weird?*	*Després de la tempesta, no heu notat que us passen coses rares?*	Omissió
26	(1) *(...) and the girls, **like**, do they have a say in this?*	*I les noies no hi tenen res a dir?*	Omissió
	(2) *What if we are meant to be, **like**, superheroes?*	*I si estem destinats a ser superherois?*	Omissió

A les frases de (24) podem veure que el marcador *Well* té dos usos diferents. A (1) té valor concessiu i introdueix una rèplica: el Nathan es qüestiona les paraules del seu interlocutor. A (2), en canvi, es tracta d'un omplidor que indica que l'emissor està a punt de dir alguna cosa. Les dues ocurrències de *Well* es van traduir pel seu equivalent *Doncs*, que en la primera oració també denota oposició o antítesi i en la segona oració té un valor continuatiu i s'usa com a falca introductòria.

A (25) tenim el marcador *You know*, que s'usa per afegir èmfasi al parlament o bé per explicar amb altres paraules allò que l'interlocutor acaba de dir o dirà, sobretot quan dona per descomptat que el

receptor sap de què està parlant. En cada cas la traductora va usar tècniques diferents. A (1) va optar per l'equivalència, ja que *com ara* és un connector que presenta una exemplificació. A (2) va ometre *You know,* la qual cosa és comprensible perquè funciona com una falca introductòria que no aporta cap sentit a l'oració. De totes maneres, l'oració sona massa brusca, o sigui, li falta alguna cosa perquè flueixi. Per això havia pensat introduir-la mitjançant la interjecció *Escolteu* (igual que *You know,* crida l'atenció dels receptors) i condensar-la perquè s'ajusti al nombre de síl·labes de la frase anglesa: Escolteu, *des de la tempesta, no us passen coses rares?*

Finalment, a (26) hi ha l'omplidor *like*, que no s'ha traduït en cap de les dues frases catalanes. Quant a (2), s'entén que s'hagi omès perquè hauria afectat la isocronia. En canvi, a (1) la frase catalana té deu síl·labes i l'anglesa dotze, de manera que l'actor de doblatge disposaria d'un marge de dos segons per afegir-hi algun element parentètic. Proposo la tècnica de la substitució, que consistiria a canviar un element lingüístic (*like*) per un de paralingüístic (per exemple, una pausa de dos segons després de *noies* o un allargament de la *s* de *noies*).

7.2. El *chav-speak*

7.2.1. Fonètica

La traductora no va fer servir la mateixa tècnica de traducció per a cada fenomen fonètic del *chav-speak*. En general, va aplicar la tècnica de la compensació per al trasllat de *Th-fronting* i *yer*, i la de la neutralització per a *T-glottalization*, *H-stopping*, *G-dropping* i *wo'*. En altres fenòmens (sonorització de la /s/ i *ya*) va alternar, segons convingués, la compensació i la neutralització. A l'Annex 4 hi podreu consultar una taula en què es recullen tots els fenòmens fonètics del *chav-speak* en el TM, juntament amb la traducció al català i la tècnica de traducció emprada.

Exemple	**Original**	**Traducció**	**Tècnica de traducció**
1	*You **fink** I'd do that to you?*	*Creus que io et faria **aixòs**?*	Compensació en l'àmbit fonètic
2	*What if there's loads of people like **ozz** all over town?*	*I si hi ha més penya com **nosatres**, què?*	Compensació en l'àmbit fonètic
3	*If you call me a "chav" one more time, I'll kick you so hard in the cunt your **mom**'ll feel it.*	*Si em tornes a dir «garrula» et **foteré** una*	Compensació en l'àmbit fonètic

		puntada al cony que la notarà ta mare, sents?	
4	*Erm, what makes you fink that **yer** better than ozz?*	*Hòstia, tenim un **maromo** que va de guais.*	Compensació en el pla lèxic
5	*I came back 'ere to warn yous lot and I could've left **ya**.*	*Hauria pogut **fotre el camp**, p'rò he vingut a avisa-us-e.*	Modulació + compensació en el camp expressiu

A (1)-(5) es va fer servir la tècnica de la compensació, això és, no es va reproduir el fenomen fonètic generalitzat d'un canvi de so (consonàntic o vocàlic) per un altre, sinó que normalment es va introduir un fenomen fonètic col·loquial en un lloc diferent del TM (majoritàriament addició o pèrdua de sons): (1) addició de la essa en el pronom *això*, (2) emmudiment de la ela i (3) addició d'una vocal de suport. En canvi, a (4) la compensació es va produir en el pla lèxic (el mot col·loquial *maromo* compensa la pèrdua d'un tret fonètic) i a (5) en el camp expressiu (incorporació d'una frase feta col·loquial).

Exemple	**Original**	**Traducció**	**Tècnica de traducció**
6	***Shorrop**!*	*Calla!*	Neutralització
7	*You can **'ave** mine. You want to **'ear** what people are thinking about you?*	*Et regalo el meu. Vols saber què pensen de tu?*	Neutralització
8	*Just then, when 'e was **touchin'** ya, how were you **doin'** that?*	*Abans, quan t'ha tocat, com ho has fet allò?*	Neutralització
9	*He's gonna kill **ozz**!*	*Ens matarà!*	Neutralització
10	*I'll report **ya**!*	*Et denunciaré!*	Neutralització

A (6)-(10), però, la traductora va eliminar qualsevol aspecte fonètic que configura el sociolecte de la Kelly. Intentaré, doncs, fer propostes de millora per a aquestes traduccions, esmentaré la tècnica de traducció que he usat i justificaré la meva solució quan sigui necessari:

(6) ***Shorrop**!*

- *Calla, <u>hòstia</u>!* → compensació expressiva (introducció d'un renec)

(7) *You can **'ave** mine.*

- *Et donc el meu* → compensació morfològica

*You want to **'ear** what people are thinking about you?*

- *Vols sapiguer què pensen de tu?* → compensació morfològica (es manté la coherència amb *volguer*)

(8) *Just then, when 'e was **touchin'** ya, how were you **doin'** that?*

- *Abans, quan t'ha tocat, com ho has fet allòs?* → compensació fonètica (per analogia amb *aixòs*)

Quant a *touchin'*, he hagut de fer una compensació fonètica i sintàctica (addició d'una *s* a *això* i tematització del pronom *aixòs*) en una altra frase de la mateixa escena, amb una conseqüent traducció més literal. Així, *Did you feel that?* ha esdevingut *Aixòs ho has notat?*

(9) *He's gonna kill **ozz**!*

Aquí he fet una compensació lèxica (he introduït una expressió vulgar de l'argot juvenil) en una altra frase de la mateixa escena. Així, he canviat *No és broma!* per *No és conya!*

(10) *I'll report **ya**!*

- *Te denunciaré* → compensació morfològica
- *Et caurà el pèl* → compensació expressiva (introducció d'una frase feta col·loquial)

7.2.2. Lèxic

En el pla lèxic la traductora va mantenir la informalitat del llenguatge de la Kelly per mitjà de paraules col·loquials (*parir, fotre, rotar, enfotre's*) i mots o expressions de l'argot juvenil (*penjat, pelar, tirar-se, penya*). La vulgaritat es va aconseguir mitjançant, bàsicament, renecs i insults, com en la resta d'adolescents. Ara bé, la caracterització de la Kelly està més ben reeixida a partir d'elements paralingüístics més que no pas lingüístics. L'actora que la dobla va imitar molt bé la seva veu masculinitzada, desganada i aspra.

D'aquesta manera, el vocabulari i la manera d'expressar-se de la Kelly posen en evidència que és una persona basta, agressiva, mal educada, de classe popular i amb un capital cultural pobre. En canvi, no té necessàriament un capital lingüístic escàs, almenys pel que fa a l'argot. Tampoc sembla que estigui

gaire interferida pel castellà (si més no el que es considera normal en joves de la seva edat), ja que només he detectat dos barbarismes en tot el capítol: *maromo* i *currar*.

8. RESULTATS

Un cop finalitzada la part pràctica, passaré a exposar els resultats que he obtingut. Pel que fa al registre col·loquial, la traductora no va emprar les mateixes tècniques per a cada component de la llengua. Així, les tècniques més usades per traduir els elements fonètics col·loquials van ser la neutralització i la compensació. En alguns casos la neutralització és acceptable perquè el català i l'anglès no tenen el mateix sistema fonètic i, per conseqüent, els seus fenòmens fonètics tampoc coincideixen. En altres casos, però, s'hauria pogut evitar en favor d'una articulació més laxa, però suposo que es va optar per una pronúncia clara a fi de respectar les recomanacions prosòdiques dels *Criteris*. Algunes d'aquestes pèrdues es van suplir amb la introducció d'altres trets fonètics col·loquials naturals del català.

Per traduir el lèxic col·loquial, la tècnica més usada va ser l'equivalència. Per tant, la traductora va recrear l'argot juvenil mitjançant pinzellades de col·loquialismes lèxics i mots argòtics que sonessin versemblants en un discurs d'adolescents, tot adequant el registre lingüístic dels personatges. Els vulgarismes i barbarismes dels diàlegs traduïts es manifesten amb una freqüència inferior a la del registre juvenil real, ja que es van prioritzar expressions genuïnes per respectar la normativa. Només han aparegut castellanismes de manera esporàdica per tal de caracteritzar els personatges i fer les situacions més versemblants. Els anglicismes, que també acoloreixen el parlar dels joves, pràcticament no hi tenen cabuda, potser perquè no es va voler remarcar la procedència estrangera del producte audiovisual. De totes maneres, els termes usats en el doblatge estan arrelats en el registre juvenil i són força representatius de la joventut catalana.

Dins dels recursos d'expressivitat, la tècnica més recurrent per traduir els mecanismes paralingüístics va ser l'equivalència. Així doncs, la traductora va adequar les interjeccions a la situació comunicativa perquè els diàlegs sonessin espontanis, la qual cosa implica que es va prioritzar, en general, la riquesa expressiva sobre la sincronia labial. Les tècniques emprades per a la transferència de mecanismes lingüístics són força heterogènies, ja que en aquest grup s'inclouen recursos molt diversos. Potser el recurs que presenta una certa homogeneïtat és l'argot groller. La traductora va anar més enllà del context lingüístic i va tenir en compte la funció pragmàtica que acompleixen les paraulotes, els renecs i els insults per trobar equivalents en català d'una intensitat equiparable a la de l'original.

Altres recursos d'expressivitat que sovint es manifesten en l'oral espontani són frases fetes i locucions, falsos inicis, entrebancs, interrupcions, digressions, redundàncies, etc. Tot i això, la freqüència amb què apareixen en la traducció és inferior en comparació amb una conversa informal.

Això s'explica pel fet que el CM en fa un ús més moderat que el col·loquial real, per això l'original n'estava pràcticament exempt. El registre juvenil mediatitzat, igual que el CM, està molt controlat. Per conseqüent, es van fer servir pocs recursos retòrics propis del registre juvenil (metàfora, ironia, hipèrbole, polifonia, compromís, nosequisme...). No obstant això, es van usar una gran quantitat de mots de l'argot groller amb la intenció de dotar els personatges de força expressiva perquè els adolescents d'avui dia s'hi sentin identificats.

Finalment, els connectors i marcadors es van traduir majoritàriament mitjançant la tècnica de l'omissió, seguida de l'equivalència. És a dir, la traductora va suprimir, sobretot, marcadors que en anglès s'usen com a falques i no tenen correspondència amb marcadors catalans que ocupin el mateix lloc en la frase. És per això que la traducció literal hauria donat lloc a un discurs artificial. L'omissió es va complementar amb la compensació: en els diàlegs es van introduir marcadors que sonessin naturals en català o bé es van afegir connectors en algunes frases en què l'anglès havia usat un estil juxtaposat. No obstant això, en alguns casos la traductora hauria pogut prescindir de l'omissió, però dedueixo que va voler respectar la isocronia abans que ser fidel a l'original.

Quant al *chav-speak*, la tècnica més usada per al trasllat dels elements fonètics va ser la neutralització. No crec que la traductora s'hagués decidit per aquesta tècnica per una manca de competència comunicativa, sinó per dos possibles motius. El primer d'ells és la dificultat que comporta trobar una solució adequada per a cadascun dels nombrosos trets no estàndard de la Kelly. El segon és la suposada reticència que la traductora devia tenir a l'hora de desviar-se de l'estàndard. De totes maneres, la neutralització s'hauria pogut obviar en certes ocasions i optar per altres tècniques, com la compensació, tal com vaig proposar en les meves traduccions.

Ara bé, per molt que ho vaig intentar, la majoria de cops em va ser impossible fer compensacions únicament en l'àmbit fonètic, principalment perquè alguns trets fonètics titllats de vulgars (assimilacions i dissimilacions, caiguda de la *d* intervocàlica, metàtesis, vocals de suport inicials o epentètiques...) no són admesos per l'estàndard de la CCMA ni els *Criteris*. Així doncs, vaig fer servir trets morfològics i fonètics admissibles en registres informals, recursos expressius o lèxic col·loquial. Per tant, en les meves propostes vaig intentar conjugar dos criteris: respecte de l'ajust, especialment de la isocronia, i acatament dels *Criteris* i de l'estàndard de la CCMA.

La tècnica de la compensació també hi juga un paper rellevant, però en menor mesura. Cal destacar que, per al trasllat dels fenòmens fonètics no estàndard, la traductora va ser capaç de fer compensacions, en general, en l'àmbit fonètic: va introduir trets fonètics en un lloc diferent del TM (alguns no recomanables i d'altres només admissibles en contextos informals).

9. CONCLUSIONS

Dels resultats obtinguts en aquest treball es desprenen les conclusions següents:

En primer lloc, la tècnica que ha predominat més per al trasllat del registre col·loquial és l'equivalència, la qual cosa pressuposa que la traductora va copsar el sentit del TO i va aportar solucions paral·leles que funcionessin en la LM. Per tant, va ser capaç de fer una traducció més o menys lliure.

En segon lloc, la traductora va saber trobar l'equilibri entre la domesticació i l'estrangerització. És a dir, va prescindir de realitats culturals o expressions catalanes massa connotades per tal de no acostar excessivament la traducció a la cultura meta. Al mateix temps, però, també va reduir el nombre de calcs, manlleus o referents de la cultura de partida en el TM perquè l'audiència catalana no percebés el producte com a massa aliè.

En tercer lloc, la credibilitat dels personatges, la versemblança de les situacions i la naturalitat dels diàlegs no van entrar en conflicte amb la fidelitat a l'estàndard i la correcció normativa. Això demostra que el col·loquial i el registre juvenil mediatitzats poden arribar a ser tan genuïns com els reals, sense haver de recórrer a vulgarismes, manlleus o calcs gratuïts, ni tampoc a incorreccions morfosintàctiques i fonètiques.

En quart lloc, la traductora va respectar, a grans trets, els tres tipus de sincronisme visual, especialment la sincronia cinètica i la isocronia. En alguns casos, però, no va ser possible mantenir la sincronia labial per dos motius principals. El primer és que va haver de cenyir-se a les característiques de l'oralitat prefabricada de la llengua del doblatge en els diversos nivells de la llengua (gramatical, lexicosemàntic i prosòdic). El segon és que va preferir fer una traducció menys literal.

Per contra, no puc valorar de manera tan positiva el trasllat del *chav-speak*, ateses les nombroses neutralitzacions que es van produir i l'absència de qualsevol intent per part de la traductora de compensar-ho amb una altra estratègia. Si bé és cert que la caracterització lingüística i paralingüística de la Kelly posa de manifest els estereotips associats a les *chavs*, crec que el seu parlar encara es pot acabar de polir. I això es podria aconseguir, per exemple, usant més argot groller i de la delinqüència, incorreccions gramaticals, castellanismes i, sobretot, més desviacions de l'estàndard en l'àmbit fonètic. No obstant això, la majoria d'aquests trets suposen desviacions normatives incompatibles amb l'estàndard de la CCMA i els *Criteris*. Així doncs, és lògic que la traductora s'hagués inclinat pel respecte a la normativa abans que la versemblança.

Per tant, a causa de l'estricte model de llengua postulat per TV3, la complexitat lingüística de l'original s'ha conservat només fins a cert punt. La varietat funcional (en aquest cas, el registre col·loquial) s'ha transferit de manera satisfactòria, sobretot en el pla lèxic. Per contra, la varietat social s'ha simplificat excessivament. En canvi, en el TO les diferències sociolingüístiques entre els personatges estan molt marcades. Malgrat que el TM presenta algunes deficiències, la traducció és, en general, de qualitat i sona natural, espontània i fluida.

Tot plegat, puc assegurar que he complert els dos objectius que m'havia proposat a l'inici del treball: 1) analitzar la variació lingüística d'un capítol de la sèrie *Misfits* i 2) valorar el trasllat d'aquesta variació en el doblatge al català. Penso que el fet d'haver examinat amb molt de deteniment el guió original m'ha ajudat a familiaritzar-me amb el to de la sèrie i el registre lingüístic dels personatges; entendre millor el sentit de determinades expressions, i tenir una idea més general de com es van distribuir els elements col·loquials i sociolectals en els diàlegs.

En comptes de passar directament a la valoració del doblatge vaig decidir realitzar una anàlisi del TO pensant en l'exercici previ que qualsevol traductor hauria de fer, idealment, abans de traduir. I dic idealment perquè els professionals treballen amb molta pressió i malauradament no disposen de tant de temps com segurament voldrien per realitzar els seus encàrrecs. Per sort, jo sí que vaig tenir prou temps per fer-ho, amb l'única diferència, evidentment, que no soc una traductora professional. Per això crec que vaig oferir, dins de les meves capacitats, una descripció acurada dels diversos elements col·loquials i sociolectals, així com propostes de millora més o menys encertades.

Ara bé, també reconec que el meu TFG té alguns punts dèbils que hauria pogut reforçar si hagués tingut més temps i espai. Per exemple, hauria volgut valorar més exemples de recursos d'expressivitat, perquè és un dels àmbits en què l'oral espontani presenta més riquesa. Però, sobretot, m'hauria agradat centrar-me més en la crítica del *chav-speak* i fer propostes de millora innovadores, perquè la varietat social és un tema que trobo molt interessant i, de fet, hi havia casos curiosos per comentar.

El que tenia clar des d'un principi és que el meu treball havia de ser exhaustiu, és a dir, volia abraçar el màxim de camps possibles amb el mínim d'espai. D'aquesta manera, he aconseguit aportar el meu granet de sorra a alguns àmbits, especialment a la sociolingüística. Per exemple, he ofert noves dades sobre la representació del col·loquial fingit i el registre juvenil mediatitzat en productes de ficció anglesos i el seu tractament en el doblatge català. També he recollit informació lingüística sobre el *chav-speak* que a Internet es troba dispersa en diverses pàgines web i, encara pitjor, no està tractada de manera objectiva, sinó que està passada pel sedàs dels mitjans de comunicació i els prejudicis

socials dels parlants. Encara que no hagi presentat estratègies originals per a la traducció d'aquest sociolecte, almenys penso que les alternatives que he presentat han ajudat a augmentar una mica més la col·loquialitat de la traducció.

Tot i això, encara queda molt camí per recórrer en l'àmbit de la variació lingüística a TVC. Des del meu punt de vista, la pressió que exerceix la normativa catalana i la subordinació lingüística del català al castellà dificulten la mediatització de varietats dialectals que es desvien mínimament de l'estàndard. Quan els catalans deixin de sentir-se acomplexats per parlar en català, quan deixin de dubtar a l'hora d'escriure o expressar-se en la seva llengua per por de cometre errors normatius, TV3 podria canviar d'actitud envers la representació de la variació lingüística. Només llavors es podrà reflectir amb més fidelitat la variació dialectal del producte original i, d'aquesta manera, aconseguir crear productes meta de més qualitat.

10. BIBLIOGRAFIA

Agost, R. (1997). *La traducció audiovisual: el doblatge*. Consultat 11 abril 2018, des de https://books.google.es/books?id=usRVL1Gsc5oC&printsec=frontcover&dq=El+doblatge&hl=ca&sa=X&ved=0ahUKEwivveSz58jYAhVBzRQKHa5VCrUQ6AEILjAB#v=onepage&q=El%20doblatge&f=false

Agost, R., i Chaume, F. (1996). L'ensenyament de la traducció audiovisual. Dins A. Hurtado (ed.), *La enseñanza de la traducción* (pp. 207-211). Castelló de la Plana: Publicacions de la Universitat Jaume I.

Aguilar, Y. (2011, maig 2). Misfits. *La Finestra Digital*. Consultat 14 abril 2018, des de https://www.lafinestradigital.com/2011/05/02/misfits/

Ainaud, J., Espunya, A, i Pujol, D. (2003). *Manual de traducció anglès-català*. Vic: Eumo.

Bartoll, E. (2015). *Introducción a la traducción audiovisual*. Barcelona: Editorial UOC.

Bassols, M. (2004). *La subtitulació del col·loquial*. Consultat 28 abril 2018, des de https://books.google.es/books?id=MqtYWyiGOSMC&pg=PA50&lpg=PA50&dq=La+subtitulaci%C3%B3+del+col%C2%B7l%CC%83oquial+Per+Margarida+Bassols+i+Puig,+Llengua+i+M%C3%A8dia&source=bl&ots=lC57_uzRjg&sig=pMc7Ut4lSH6fUu8_K5It675YuVQ&hl=ca&sa=X&ved=0ahUKEwj9qJrqx7DbAhVGaRQKHbY8B-UQ6AEIKDAB#v=onepage&q=La%20subtitulaci%C3%B3%20del%20col%C2%B7l%CC%83oquial%20Per%20Margarida%20Bassols%20i%20Puig%2C%20Llengua%20i%20M%C3%A8dia&f=false

——(2009). Els sociolectes. Dins M. Bassols, i M. Segarra. (ed.), *El col·loquial dels mitjans de comunicació* (pp. 213-230). Vic: Eumo.

Bassols, M., i Segarra, M. (ed.) (2009). *El col·loquial dels mitjans de comunicació*. Vic: Eumo.

BBC. (2011, juny 3). *Why is 'chav' still controversial?* Consultat 27 abril 2018, des de http://www.bbc.co.uk/news/magazine-13626046

Bennett, J. (2012). *Everything you ever wanted to know about the word 'chav'*. Consultat 27 abril 2018, des de https://www.birmingham.ac.uk/accessibility/transcripts/dr-joe-bennett-chav.aspx

Bok, L. (2004). *The Little Book of Chav Speak*. Cheam: Crombie Jardine Publishing Limited.

CCMA [Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals]. (2011). *Manyal d'ús de la CCMA.* [En línea]. Consultat 14 abril 2018, des de http://www.ccma.cat/llibredestil/sites/www.ccma.cat.llibredestil/files/M

Chaume, F. (2003). *Doblatge i Subtitulació per a la TV*. Vic: Eumo.

Chav. (2017, desembre 20). Dins *Wikipedia, La enciclopedia libre*. Consultat 21 abril 2018, des de https://es.wikipedia.org/w/index.php?title=Chav_(subcultura)&oldid=104334888

CNL [Comissió de Normalització Lingüística de Televisió de Catalunya]. (1997). *Criteris lingüístics sobre traducció i doblatge*. Barcelona: Edicions 62.

CourtFtw (2011, setembre 24). *The Chav Dictionary* [Vídeo]. Consultat 24 abril 2018, des de https://www.youtube.com/watch?v=OS6IJ9L7S70

CUP [Cambridge University Press]. (2018). Chav. Dins *Cambridge Advanced Learner's Dictionary*. [En línia]. Consultat 24 abril 2018, des de https://dictionary.cambridge.org/es/diccionario/ingles/chav

Darder, L. (2015). La variació lingüística en els mitjans audiovisuals com a estratègia conscient. *Treballs de Sociolingüística Catalana*, *25*, 303-316. Consultat 14 abril 2018, des de https://www.raco.cat/index.php/TSC/article/viewFile/306465/396372

Derouet, G. (2016). The Chav Subculture. [Entrada blog]. Consultat des de http://she-had-this-accent.over-blog.com/2016/12/the-chav-subculture.html

És a dir. (2018*a*). *No recollit al DIEC*. Consultat 14 abril 2018, des de http://esadir.cat/lexic/norecollitaldiec

——(2018*b*). *Imprecacions*. Consultat 14 abril 2018, des de http://esadir.cat/entrades/fitxa/node/imprecacions

——(2018*c*). *tonto, -a*. Consultat 25 maig 2018, des de http://esadir.cat/entrades/fitxa/id/2341

GDLC [*Gran Diccionari de la llengua catalana*]. (1998). Barcelona: Grup Enciclopèdia Catalana. [En línea]. Consultat 14 abril 2018, des de http://www.diccionari.cat

CED [*Collins English Dictionary*]. (2018). Glasgow: HarperCollins. [En línea]. Consultat 24 abril 2018, des de https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english

Hayward, K., i Yar, M. (2006). The 'Chav' Phenomenon: Consumption, Media and the Construction of a New Underclass. *Crime, Media, Culture*, *2*(1), 10-25. Consultat 27 abril 2018, des de http://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1741659006061708

H-dropping. (2018, gener 17). Dins *Wikipedia, The Free Encyclopedia*. Consultat 27 abril 2018, des de https://en.wikipedia.org/wiki/H-dropping

Hurtado Albir, A. (2001). *Traducción y traductología*. Madrid: Cátedra.

IEC. (2016). *GIEC. Presentació. Mostra de novetats.* Consultat 12 abril 2018, des de https://www.iec.cat/llengua/documents/GIEC-Presentaci%C3%B3_MostraDeNovetats.pdf

ME [Macmillan Education]. (2018). Chav. Dins *Macmillan English Dictionary for Advanced Learners*. [En línia]. Consultat 24 abril 2018, des de https://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/chav

Moore-O'toole, F. (2005). chavs. Dins *Urban Dictionary*. Consultat 25 abril 2018, des de https://www.urbandictionary.com/define.php?term=chavs

Muñoz, I., Torra, G., i Lleonart, T. (2009). Els cronolectes. Dins M. Bassols, i M. Segarra. (ed.), *El col·loquial dels mitjans de comunicació* (pp. 189-210). Vic: Eumo.

Orazi, V. (2016). *Tema 2. La variació lingüística. Varietats i registres* [Material didàctic en línia]. Consultat 12 abril 2018, des de http://www.archivio-dipartimentolingue.unito.it/orazi/OSS-Materiali.asp

OUP [Oxford Living Dictionaries]. (2018). Oxford: Oxford University Press. [En línia]. Consultat 24 abril 2018, des de https://en.oxforddictionaries.com

Payrató, Ll. (1996). *Català col·loquial. Aspectes de l'ús corrent de la llengua catalana*. Universitat de València: Col·lecció Biblioteca lingüística catalana.

——(1998). Variació funcional, llengua oral i registres. Dins Ll. Payrató (ed.), *Oralment: Estudis de variació funcional* (p. 19). Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Portolés, J. (1995). Del discurso oral a la gramàtica: la sistematización de los marcadores discursivos. Dins L. Cortés Rodríguez (coord.), *El español coloquial: actas del I Simposio sobre análisis del discurso oral* (pp. 147-172). Almeria: Universidad de Almería, Servicio de Publicaciones.

Quinion, M. (2005). *Chav*. Consultat 21 abril 2018, des de http://www.worldwidewords.org/topicalwords/tw-cha2.htm

T-glottalization. (2018, maig 28). Dins *Wikipedia, The Free Encyclopedia*. Consultat 12 maig 2018, des de https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=T-glottalization&oldid=838533462

Th-fronting. (2018, març 26). Dins *Wikipedia, The Free Encyclopedia*. Consultat 27 abril 2018, des de https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Th-fronting&oldid=832528289

Tyler, I. (2006). Chav Scum: The Filthy Politics of Social Class in Contemporary Britain. *M/C Journal*, *9*(5). Consultat 24 abril 2018, des de http://www.journal.media-culture.org.au/0610/09-tyler.php

Vanguard_Ex. (2008, setembre 17). Poll: Estuary English = 'Chav Speak'? [Missatge 42]. Missatge enviat a http://www.escapistmagazine.com/forums/read/18.71662-Poll-Estuary-English-Chav-Speak?page=2

Vinay, J-P., i Darbelnet, J. (1977). *Stylistique comparée du français et de l'anglais: méthode de traduction*. Traducció i edició de Juan C. Sager i M.-J. Hamel. Amsterdam: John Benjamins.

Wells, J. (1982). *Accents of English*. Cambridge: Cambridge University Press.

11. ANNEXOS

11.1. Annex 1: Fitxa tècnica i fitxa de doblatge de *Misfits*

FITXA TÈCNICA[4]

Títol original: Misfits

Any: 2009

Durada: 45 min

País: Regne Unit

Direcció: Howard Overman (creador), Tom Green, Jonathan van Tulleken, Tom Harper, Wayne Yip

Guió: Howard Overman, Jon Brown, Mike O'Leary

Música: Vince Pope

Fotografia: Christopher Ross, David Raedeker

Repartiment: Robert Sheehan (Nathan), Lauren Socha (Kelly), Nathan Stewart Jarrett (Curtis), Antonia Thomas (Alisha), Iwan Rheon (Simon), Josef Altin (Gary), Danny Sapani (Tony), Alex Reid (Sally)

Gènere: Fantàstic. Comèdia. Drama. Superherois. Adolescència. Sobrenatural

Producció: Kate Crowe

Producció executiva: Murray Ferguson i Petra Fried

Canal: E4

Una producció de Clerkenwell Films

[4] Informació adaptada de «Misfits (Inadaptados) (Serie de TV)», de FilmAffinity, n.d. Copyright 2018 de FilmAffinity.

FITXA DE DOBLATGE

INFORMACIÓ TÈCNICA	
DIRECTORA	MERCÈ SEGARRA
TRADUCTORA	MONTSE ROCHER
AJUSTADORES	ANNA GILABERT
	IOLA LEDESMA
ASSESSORA LINGÜÍSTICA	IOLA LEDESMA
ESTUDI	103 TODD-AO ESTUDIOS (Temporada 3)
	Q. T. LEVER S. A. (Temporada 1 i 2)

REPARTIMENT		
ROBERT SHEEHAN (II)	ROGER ISASI-ISASMENDI	Nathan Young
IWAN RHEON	CARLES LLADÓ	Simon Bellamy

LAUREN SOCHA	ESTHER SOLANS	Kelly Bailey
ANTONIA THOMAS (II)	ISABEL VALLS	Alisha Bailey
NATHAN STEWART-JARRETT	ROGER PERA	Curtis Donovan
JOSEPH GILGUN	HERNAN FERNÁNDEZ	Rudy Wade
LOUIS JOHNSON	JOAN CARLES GUSTEMS	Tony
ALEX REID (III)	NEUS SENDRA	Sally
CRAIG PARKINSON	JOSÉ POSADA	Shaun
MATTHEW MCNULTY (II)	SERGI ZAMORA	Seth
MICHAEL MARKUS	MARCEL NAVARRO	Peter (#3.4)

Nota. Informació tècnica i repartiment del doblatge de *Misfits.* Extret de «MISFITS», de El doblatge, n.d. Copyright 2018 de El doblatge.

A continuació teniu els enllaços de les pàgines web on vaig accedir per visualitzar el primer capítol de *Misfits* en versió original i doblat al català:

Versió original en anglès: https://hdeuropix.io/tvseriess/misfits-online/misfits-season-1-hd-with-subtitles-europix [Consultat 16 abril 2018].

Versió doblada al català: http://seriescatala.blogspot.com.es/2015/03/misfits.html [Consultat 18 abril 2018].

11.2. Annex 2: Guió original

ESCENA 1 (00:48-02:12)

TONY: This is it. This is your chance to do something positive. Give something back. You can help people, you can really make a difference to people's lives. That's what community service is all about. There are people out there who think you're scum. You have an opportunity to show them they're wrong.

NATHAN: Yeah, but what if they're right? No offence, but I'm thinking some people are just born criminals.

GARY: Are you looking to get stabbed?

NATHAN: You see my point there?

ALISHA: Hi.

TONY: Doesn’t matter what you’ve done in the past.

ALISHA: Doing my community service.

TONY: Hey!

ALISHA: Boring as fuck.

TONY: Excuse me!

TONY: Hello, I'm still talking here.

ALISHA: I thought you'd finished.

TONY: You see my lips still movin’ that means I'm still talking.

NATHAN: Yeah, but you could have been yawning, or chewing.

TONY: End the call. Hey! Hang up!

ALISHA: My probation worker.

NATHAN: You all right there, weird kid?

ALISHA: Don't be disgusting. I’ll call you later.

GARY: I'll rip out your throat and shit down your neck.

CURTIS: Shouldn’t be here, man.

TONY: We need to work as a team here.

TONY: Hey, that's enough!

CURTIS: Can I move to a different group? This isn’t gonna work for me.

KELLY: Erm, what makes you fink that yer better than ozz?

NATHAN: What is that accent?

CURTIS: Is that for real?

KELLY: Well, you tryin’ to say somethin’? Then yeah.

NATHAN: It’s... Are you... That's just a noise. Are we supposed to be able to understand her?

KELLY: D’you understand that?

NATHAN: I think she likes me.

TONY: Hey, pack it in!

NATHAN: It's love, man!

GARY: Do it, man, do it! You're a prick, man. Look at you. You're a fuckin' pussy, bruv! He's taking the piss! Come here!

ESCENA 2 (02:53-06:41)

GARY: Oh man, there's paint on my cap. This is bullshit!

ALISHA: I know you.

CURTIS: No, you don't.

ALISHA: Yes, I do. You're that runner guy.

ALISHA: You screwed up big time.

CURTIS: You noticed, yeah? Thanks for reminding me.

NATHAN: I'm guessing… shoplifting?

NATHAN: No?

KELLY: Don't act like you know me, ‘cos you don't.

NATHAN: I'm just making conversation. This is a chance to network with other young offenders. We should be swapping tips. Brainstormin’.

NATHAN: Come on, what did you do?

KELLY: A girl called me a “slag”, so I just got into a fight.

NATHAN: Was this on *The Jeremy Kyle Show*?

KELLY: No. It was in Argos.

NATHAN: Oh, Argos.

NATHAN: You know, you should have got one of them little pens they have and jabbed it in her eye.

NATHAN: What about you, weird kid? Don't take this the wrong way or anything, but you look like a panty-sniffer.

SIMON: I'm not a panty-sniffer. I'm not a pervert.

SIMON: I tried to burn someone's house down.

NATHAN: Fire?

KELLY: What did you do?

NATHAN: Me? I was done for eating some pick 'n' mix.

KELLY: Bollocks.

NATHAN: What is going on with this weather?

TONY: How did that happen? I mean, you've been here five minutes. It's painting benches. How did you screw that up? You tell me, because I've got no idea.

TONY: What the hell was that?

NATHAN: Oh Jesus!

KELLY: What's going on?

TONY: That's my car!

NATHAN: Classic.

KELLY: Oh my God!

NATHAN: Okay, so I'm a little bit freaked out!

ALISHA: What is that?

TONY: Right, let’s get everyone inside.

TONY: Move! Move! Run!

TONY: Keep going!

CURTIS: It's locked. Open it!

NATHAN: Come on!

KELLY: Wo’ is happenin’?

KELLY: Wo’ is happenin’?

NATHAN: Come on!

NATHAN: Open the door!

NATHAN: Come on!

TONY: I'm finding the right key.

NATHAN: Come on!

CURTIS: Open the door!

ALISHA: Open the fucking door!

TONY: Don't speak to me like that!

ESCENA 3 (06:42-07:28)

KELLY: I feel really weird.

CURTIS: That'll be the lightnin’.

SIMON: We should be dead.

NATHAN: A little reassurance might be nice, you know, “You're fine. Looking good!”

TONY: Wanker.

NATHAN: Did he just call me a “wanker”?

NATHAN: Hey! Hello!

TONY: Is everyone all right?

ALISHA: We could have died, you dick.

KELLY: Are you all right?

KELLY: You're acting like a freak.

TONY: Maybe we should call it a day.

ESCENA 4 (07:29-08:04)

ALISHA: (IE)That's right. Scrape it back.(FE)

KELLY: What’d you say?

ALISHA: I didn't say anything.

ALISHA: (IE)She's such a chav.(FE)

KELLY: Wo’?

ALISHA: What?

KELLY: Wot?

ESCENA 5 (08:05-08:31)

CURTIS: Do we just go then?

CURTIS: Where's the probation worker?

SIMON: I think there's something wrong with him.

SIMON: It's like he was having a spasm.

NATHAN: He was probably just faking it, trying to get some compensation. Cheap bastard.

SIMON: I don't think he was faking it.

NATHAN: And you know all about being… mental.

NATHAN: “Wanker!”

ALISHA: Are we waiting for something?

CURTIS: Probation worker.

ALISHA: I'm not hanging around for that dickhead.

ESCENA 6 (08:44-09:45)

GARY: Shit!

GARY: What you did to my phone? Man, I'm telling you, I'm coming out there, I'm gonna mash you up.

ESCENA 7 (08:45-10:13)

KELLY: Oh, good boy. Is he a good baby? You're my little man, are ya? Keithy, Keithy, that’s my little baby, Keithy.

KELLY’S DOG: (IE)You dirty bitch. I've been licking my bollocks.(FE)

KELLY: Ohhhh.

KELLY’S DOG: (IE)Who are you fucking winking at? I'm going to shag that poodle next door. She's proper dirty.(FE)

ESCENA 8 (10:14-11:40)

NATHAN: Mum, it's me. My key won't work.

NATHAN: Are you going to let me in?

NATHAN’S MOTHER: I need to give my relationship with Jeremy a chance.

NATHAN: Jeremy. Come on. The guy's a total dildo.

NATHAN'S MOTHER: You are always making fun of people. Nothing anyone says hurts you. Not everybody's like that.

NATHAN: Has Jezza been crying again?

NATHAN: Come on! Open the door!

NATHAN'S MOTHER: I've changed the locks.

NATHAN: What? You can't be serious.

NATHAN'S MOTHER: If you stay, he'll leave.

NATHAN: Where am I going to live? Mum, open the door!

NATHAN'S MOTHER: Your things are by the garage. I've put some money in your rucksack. I'll call you in a few days.

NATHAN: Mum?

NATHAN: Mum, don't, come on.

NATHAN: Mum!

NATHAN: Mum!

NATHAN: Mum!

ESCENA 9 (11:41-12:18)

NATHAN: Hey, Adam, how's tricks? How's the herpes?

NATHAN: All right, calm down, it was a joke.

NATHAN: Billy. I need a favour, mate. Can I stay at yours?

NATHAN: Oh, come on, it'll be a laugh.

NATHAN: Lis— you don't mean that. You— you don't.

NATHAN: Well, I don't believe you.

NATHAN: Holly! Holly, boy! The pole Meister!

NATHAN: Yep.

NATHAN: No, it's okay, I'll find somewhere else.

NATHAN: No, no, I'm good, I'm good.

ESCENA 10 (12:23-13:29)

KELLY: It's dead weird. It's like I'm off my face or somethin'. Keith was talking to me, and he's a dog, ya? It's doin' my head in.

KELLY'S BOYFRIEND: (IE)Get her tits out.(FE)

KELLY: I'm tellin' you, I'm losin' it.

KELLY'S BOYFRIEND: Awright.

KELLY'S BOYFRIEND: (IE)Why don't she want to have sex with me? Come on, sex her up.(FE)

KELLY'S BOYFRIEND: (IE)Oh yeah!(FE)

KELLY'S BOYFRIEND: (IE)What if she thinks I'm shit in bed? She's been with loads more people than I have.

KELLY'S BOYFRIEND: (IE)Maybe she's screwing around.(FE)

KELLY'S BOYFRIEND: Oh! What are you doing?

KELLY: I'm not a slag.

KELLY'S BOYFRIEND: Wha'? What are you talking about?

KELLY: You fink I screw around?

KELLY'S BOYFRIEND: Man, you've lost it.

KELLY: That's what you fink. You fink I'd do that to you?

KELLY'S BOYFRIEND: Man, you're a mental case. We're over. I've had enough of you.

KELLY: I foockin' love ya.

KELLY'S BOYFRIEND: (IE)I can't believe I gave her that ring.(FE)

ESCENA 11 (14:34-15:19)

NATHAN: Mum? It's me. So… I just want you to know that there's no hard feelings. I forgive you. You made your point. Point made. So let's stop all this nonsense, okay? So… I'll come round, and we'll hug, and you'll cry, and I'll move back in. Sorted. Everybody's a winner. Anyway, so… call me, yeah? I'll be expecting your call. Okay.

ESCENA 12 (15:50-17:05)

CURTIS: This is a joke. Did one of you do this?

KELLY: Don't look at me, ‘cos I didn't do it.

NATHAN: I'll tell you who did it. It's that Banksy prick. There's a hidden meaning. It's like that monkey policeman with the banana and the Tesco's bag.

SIMON: Maybe someone wants to kill us.

KELLY: Why would anybody wants to kill ozz?

TONY: Come on, you lot, let's get changed.

CURTIS: Have you seen this?

CURTIS: Someone's taking the piss.

TONY: Yeah, it's terrible, isn't it? All this anti-social behaviour.

NATHAN: Oh, is he having a dig at us?

TONY: Right, that's it! All of you, just give me your phones. No-one's making any more calls today. Now, come on.

ALISHA: Are you allowed to take our phones?

KELLY: Wo’?

NATHAN: I'm expecting a call from my mum.

NATHAN: Okay, take a message.

KELLY: Wanker.

ESCENA 13 (17:06-19:24)

NATHAN: Is he allowed to take our phones? He's probably using them to call one of those sex lines.

CURTIS: Those sex lines will eat your credit.

ALISHA: Call them a lot, do you?

CURTIS: Funny.

NATHAN: He's out there filming himself on our phones, naked. Masturbating.

SIMON: Isn't this Gary's cap?

SIMON: There's blood on it.

SIMON: Has anyone seen him?

SIMON: Did you see that?

SIMON: What was that?

SIMON: I'm talking to you.

SIMON: Something's happening to me.

SIMON: I'm right here!

SIMON: Look at me!

SIMON: Look at me!

SIMON: Can't you see me?

ALISHA: D’you want some of this?

CURTIS: No, I'm good.

NATHAN: Give it here. Come on.

KELLY: For foock's sake!

ESCENA 14 (19:40-21:28)

CURTIS: Yeah, you just relax, innit? Take it easy.

ALISHA: Someone's just going to write something else on there tonight. They make us do these bullshit little jobs wearing these bullshit orange jumpsuits. They can suck my dick.

CURTIS: Nice.

ALISHA: Feel free to check out my tits, yeah.

NATHAN: (IE)She can't throw me out. She's my mum. I'm homeless. That is so embarrassing.(FE)

KELLY: You know, after the storm, did any of yous feel like dead weird?

NATHAN: Yeah. I had a strange tingling sensation in my anus.

SIMON: (IE)I should say something.(FE)

SIMON: (IE)No. I'll just sound like a freak.(FE)

KELLY: Wot, did you feel weird?

NATHAN: You don't want to hear about my anus?

CURTIS: Do you really need to ask the question?

SIMON: Something happened...

NATHAN: What's that? Squeak up.

SIMON: Something happened to me.

NATHAN: Are you a virgin? High five!

KELLY: Shorrop!

KELLY: Wo'— wo' was it?

SIMON: It's nothing.

NATHAN: (IE)Would I? I think I would.(FE)

NATHAN: (IE)Oh my God, I'm thinking about shagging a chav. Get a grip!(FE)

NATHAN: What was that for?

NATHAN: Jesus!

ESCENA 15 (21:29-22:27)

TONY: Kelly! Where do you think you're going?

KELLY: Oh, shorrup.

TONY: I'm talking to you. You can't just walk off whenever you feel like it.

KELLY: Get your hands off me, you prick.

TONY: You just keep pushing, don't you? Push, push, push. I'm sick of dealing with scum like you.

KELLY: I'll report ya!

TONY: Oh yeah? And who's going to believe you, eh? You're nothing! You little bitch!

TONY: Ohhhhh!

TONY: Jesus!

ESCENA 16 (22:28-24:01)

NATHAN: It's a shame more women don't commit crime. Why is that? 'Cos the way I see it, we're a girl short, man.

CURTIS: How's that?

NATHAN: There's three of us and only two of them. So it looks like one of us is going without. And I'm not being funny, but I'm guessing you drew the short straw.

NATHAN: Bad luck.

SIMON: There was four of us.

NATHAN: I'm talking about getting laid.

NATHAN: So how are we going to do this, man?

CURTIS: Do wha'?

NATHAN: Divide them up. Because I gotta tell you, the one with all the frizzy hair, I don't see me and her getting it on.

CURTIS: Because she's beautiful?

NATHAN: No, because she'd be way too much effort. She looks seriously high-maintenance, man. You'd have to treat her really well. But that other one...

SIMON: Kelly.

NATHAN: Whatever. A couple of Bacardi Breezers, man, I reckon she'd be good to go. I might need more than a couple myself, but who's counting?

CURTIS: Yeah, and the girls, like, do they have a say in this?

NATHAN: A group of young people doing mindless shit all day. Face it, man, it's going to happen. It always does. It's biology. Or physics. One of those.

NATHAN: So do we have a deal?

CURTIS: No.

NATHAN: Fine, maybe I'll take both of them.

CURTIS: Yeah, I see that happenin'.

NATHAN: Yeah, you will. Then you'll be sorry you didn't accept the deal. And then who's laughing? Me.

CURTIS: What did he get done for?

SIMON: He said he was done for eating some pick 'n' mix.

CURTIS: Prick.

ESCENA 17 (24:02-25:51)

ALISHA: When I was in sixth form, you came to my school. You gave this big talk about athletics and all your medals and that.

NATHAN: So, I'm guessing you're not going to the Olympics.

CURTIS: Funny.

ALISHA: I heard he was dealing crack.

CURTIS: Wo'?

CURTIS: I wasn't dealing crack.

NATHAN: No, no, no. The papers said it was steroids.

ALISHA: That stuff will shrivel your dick.

CURTIS: It wasn't steroids.

CURTIS: I'm not a chea'.

CURTIS: That stuff in the papers was bullshit.

ALISHA: Yeah? So what was it, then?

CURTIS: I go' caught wi' a little bi' o' coke.

CURTIS: Awright?

CURTIS: I messed up one time.

ALISHA: No-one gets community service for possession.

CURTIS: If it was anyone else, they'd have got a caution. I get two hundred hours' community service and a two-year ban from athletics. They said, "'cos of my profile," they needed to send a message.

NATHAN: You let yourself down.

NATHAN: You let the kids down.

NATHAN: You let your parents down.

CURTIS: Shut the fuck up!

NATHAN: You let...

CURTIS: (T)All I ever did was train!

CURTIS: You know nothing! I shouldn't even fucking be here!

NATHAN: You can't hit someone in a wheelchair.

NATHAN: Phew.

ALISHA: Do you want to know what I got done for?

NATHAN: Not really.

ESCENA 18 (25:52-26:04)

TONY: (IE)Fucking lesbo scum.(FE)

ESCENA 19 (26:05-30:26)

ALISHA: Me and my mate, Chloe, were having cocktails in this bar, yeah. And she's hassling me, ‘cos she wants to go to this party. Chloe is on one, because she thinks Jack is doing Lucy, a total slut fuck. So, we get in my car. I drive us to the party. We go into one of the rooms, yeah. Jack's not doing Lucy, he's doing Ellie. She is a proper slut. Chloe freaks. I'm driving us back into town. Chloe's all like, “Oh, I feel sick.” I'm like, “Don't puke in my car, do not puke in my car.” That's when the police pull us over. I'm already banned from driving, so I am like, “Fuck.” This cop, yeah, he hands me the breathalyser and I'm like, “Do I suck, or… blow?” It's insane. I'm totally working it, yeah.

ALISHA: Now, I don't know if this cop is gay or what, but he tells me I'm four times over the limit. It's bullshit. I didn't even want to go to the party.

KELLY: He's gonna kill ozz!

KELLY: Shit!

NATHAN: Nice entrance! Very dramatic.

KELLY: The probation worker’s gone mental. He’s just attacked me. Somethin’ really weird is happenin’. I'm ‘earin’ these voices. It's like I can ‘ear what people are thinking.

ALISHA: Have you been sniffing glue?

KELLY: The storm, the lightin’, I don’t know, it's just done something to ozz.

NATHAN: Okay. If you can hear our thoughts, what am I thinking now?

NATHAN: (IE)This is bullshit.(FE)

KELLY: You fink it's “bullshit”.

NATHAN: Of course I think it's bullshit. You don't need to be a mind reader to know that.

KELLY: Why are you in a whiəlchair?

NATHAN: It was the storm. The strange tingling sensation in my anus has spread through my body and now I can't feel my legs.

KELLY: I'm serious!

NATHAN: Ow! Jesus!

CURTIS: What d'you mean the probation worker attacked you?

ALISHA: This does sound like complete shit.

KELLY: He is out there and he chased me!

SIMON: Something's happened to me too.

NATHAN: Did you pop your cherry? Ohhhh, we are all very happy for you.

SIMON: Earlier on when we were in the locker-room… I was invisible.

SIMON: I turned invisible.

CURTIS: So, she's psychic and you can turn invisible. That seems likely.

NATHAN: Yeah. Did anyone witness this miraculous disappearance?

SIMON: You were all there.

ALISHA: I think we might have noticed you vanishing into thin air.

SIMON: You didn't. I was standing right there. You couldn't see me.

NATHAN: All right.

NATHAN: Go on, then. Do it. Turn invisible.

NATHAN: Oh my God! He's disappeared!

SIMON: Can't you see me?

NATHAN: No.

NATHAN: You're invisible!

NATHAN: You two are hilarious. Really, keep taking that medication.

KELLY: Don't go out there! He will kill you!

NATHAN: Of course he will, 'cos he's such a badass.

KELLY: Don't!

NATHAN: (IE)I would. I would definitely shag her. Ha!(FE)

CURTIS: Come on, this is the biggest load of bullshit I've ever heard.

KELLY: No!

CURTIS: Ah!

ESCENA 20 (30:27-32:19)

SIMON: Can't you see me?

NATHAN: No.

NATHAN: You're invisible!

NATHAN: You two are hilarious. Really, keep taking that medication.

KELLY: Don't! Don't go out there! He will kill ya!

NATHAN: Of course he will, ‘cos he's such a badass.

KELLY: Don't!

CURTIS: She's telling the truth.

NATHAN: And you know this how? I suppose you're a psychic now too.

CURTIS: All this, it's already happened once. I opened the door. The probation worker, he killed you. You were right there. You were dead. Everything froze. You were all just standing there. Time went backwards.

ALISHA: What are you saying? What, you turned back time?

NATHAN: This just gets better by the second.

CURTIS: Everything happened again. Exactly the same.

CURTIS: I'm tellin’ you, don't open that door!

CURTIS: No!

NATHAN: He's right. The probation worker's gone mental.

ALISHA: Maybe he's on crystal meth. I mean, that stuff makes you crazy. My friend Chloe did it, she nearly shagged her brother. And he's really ugly.

SIMON: The graffiti. “I'm going to kill you.” He wrote it.

NATHAN: What did I say? I said there was a hidden meaning. Or not.

KELLY: Did anything happen to you?

ALISHA: No. We should call the police.

SIMON: He took our phones. He's got all our phones.

CURTIS: He's stopped.

ALISHA: You dickhead, why did you come back here? You should have gone for help!

KELLY: Wot do you know, bitch?

ALISHA: Shut up, you chav.

KELLY: If you call me a “chav” one more time, I'll kick you so hard in the cunt your mom'll feel it.

NATHAN: Her mum will feel it. How does that work?

KELLY: He tried to kill me! I came back ‘ere to warn yous lot and I could’ve left ya. I'm sick of every single one of you jodgin’ me. You can all foock off!

ALISHA: Whatever. I'm getting out of here.

NATHAN: Out the back way, come on.

KELLY: Foock's sake!

ESCENA 21 (32:20-36:06)

KELLY: Is that blod?

NATHAN: Oh, fuck! Jesus Christ!

NATHAN: Get it off me.

NATHAN: Jesus!

SIMON: It’s Gary.

NATHAN: I did wonder what had happened to him.

ALISHA: He's going to kill us.

NATHAN: Turn back time. Stop this happenin’.

CURTIS: I don't know how it works.

NATHAN: That's great. That's really useful!

CURTIS: Come on. Don't look at him.

CURTIS: I've got to have sex with you right now. You're so beautiful.

NATHAN: What's up with him?

CURTIS: Let's go, let's do it now.

ALISHA: Get off me, you freak!

CURTIS: Wo’?

CURTIS: You're so hot. I'm gonna bone you. I'm gonna shag you senseless.

ALISHA: Let go!

CURTIS: What did I do?

KELLY: Ehhh, you said you was gonna shag ‘er.

NATHAN: You were getting your chap out.

CURTIS: Shut up!

SIMON: It's when you were touching her.

SIMON: I'm so hard for you. I want to rip your clothes off and piss on your tits.

ALISHA: No! What is happening to me?

ALISHA: Fuck!

NATHAN: You sick bastard!

NATHAN: What did you do?

ALISHA: Is he dead?

NATHAN: I'm no doctor, but you see the way the back of his head's caved in like that?

TONY: Chaaaaaav!

KELLY: I am not a chav!

NATHAN: That should do it.

ALISHA: You killed our probation worker.

NATHAN: This is very, very bad.

ALISHA: I feel sick.

KELLY: He would've killed ozz.

CURTIS: We should call the police.

CURTIS: It was self-defence.

ALISHA: Yeah. Yeah, yeah. He's right. Yeah, look, we show him the dead boy in the locker, they'll do some CSI shit and figure it out.

KELLY: They won't believe ozz.

CURTIS: We just tell them the truth. We stick to our story.

KELLY: What's our story? That he can turn invisible and you can turn back time? It doesn't matter wo' we tell them, they'll say we're lying. They'll say we killed them both. No-one's gonna believe you. Not any more.

SIMON: If there's no body, there's no crime. We should bury them under the flyover.

ALISHA: Yeah? How do we do that? Someone's gonna see us.

NATHAN: No, no, no, no, right? We give them a quick little (G), right? We put them in those wheelchairs, we wheel them up there and if anyone sees us, we're just a bunch of young offenders taking a couple of specials for a walk in the sunshine.

ESCENA 22 (36:07-38:26)

NATHAN: I'm pretty sure this breaches the terms of my ASBO.

KELLY: We don't tell anyone about this, yeah?

KELLY: About the storm or what it did to ozz or anyfin'.

NATHAN: We are about to bury our probation worker, we don't need to be drawing any attention to ourselves.

ALISHA: I don't want anyone to know.

ALISHA: I cannot be a freak.

KELLY: What about you?

NATHAN: There's no going back now, man. You're just as screwed as the rest of us. You are black and famous. You are probably more screwed.

CURTIS: I shouldn't even be here.

KELLY: Just then, when 'e was touchin' ya, how were you doin' that?

ALISHA: I don't know.

NATHAN: Didn't you say you wanted to piss on her tits? Probably best to keep that kind of thing between you and your internet service provider.

CURTIS: You awright?

NATHAN: (IE)If she can hear what I'm thinking, does she know I want to shag her? Oh, shit, she can hear that.(FE)

NATHAN: So hold on.

NATHAN: All of you have some kind of special power. Everyone can do something except me. He can do something, he can do something and I can't. That's ridiculous. Look at him.

NATHAN: How does that make any sense?

SIMON: Maybe you can do something. You just haven't found out what it is yet.

NATHAN: Yeah, right. What if… what if I can't feel pain?

NATHAN: Ow!

KELLY: Did you feel that?

NATHAN: Stop hitting me!

ESCENA 23 (40:12-40:39)

NATHAN: (G)So...

NATHAN: If anyone asks what happened yesterday, we say nothing, right?

NATHAN: It's just a completely normal day.

ESCENA 24 (40:40-42:35)

SALLY: There's nothing here. No note, nothing. It's like he's just disappeared.

SALLY: Some of them are here already.

SALLY: Yeah. I'll talk to them.

SALLY: Gary and my colleague, Tony, have both been reported missing.

SALLY: Their families are very worried about them.

SALLY: Have you seen anything unusual? Anything at all?

SALLY: You saw something?

NATHAN: A few days ago I go into the toilets, Tony and Gary were in there. They are butt naked, Tony has Gary by his hair, like this, and he's just doing him, doggy style. And Tony is like, "Oh, who's your daddy? I'm your daddy, I'm Big Daddy. Oh yeah, you like that? Oh yeah, oh yeah, oh yeah, oh yeah. Oh, I'm Daddy Cool!" So I'm guessing they've ran away to continue their illicit homosexual affair. Now, I ask you, in this world of intolerance and prejudice, who are we, who are we to condemn them?

TONY: (ATT)Hi, this is Tony. Leave me a message. I'll get back to you as soon as I can. Thanks. Bye.

ESCENA 25 (42:36-44:14)

NATHAN: Well, I think we got away with it.

CURTIS: Do you actually believe that or are you just really dumb?

NATHAN: I actually believe that.

NATHAN: I mean, I was there, right? I should have one of these bullshit powers.

KELLY: You can ‘ave mine. You want to ‘ear what people are thinking about you?

NATHAN: Not so much. No. I want something good. You know, something from the A-list.

SIMON: Maybe you can fly.

ALISHA: He's not going to be able to fly.

NATHAN: Yeah. There's always someone that can fly. Check it out.

KELLY: Don't.

NATHAN: Ow!

NATHAN: No, that's not it.

CURTIS: So, wha’ happens now? Is this it? Are we gonna be like this forever?

SIMON: What if we are meant to be, like, superheroes?

NATHAN: You lot, superheroes? No offence, but in what kind of fucked-up world would that be allowed to happen?

ALISHA: I did not sign up for that.

NATHAN: Superheroes. I love this guy – you prick!

KELLY: What if there's loads of people like ozz all over town?

NATHAN: No. That kind of thing only happens in America. This will fade away. I'm telling you, by this time next week, it'll be back to the same old boring shit.

11.3. Annex 3: Transcripció del doblatge

LLEGENDA D'ELEMENTS COL·LOQUIALS
Col·loquialismes fonètics
Col·loquialismes lèxics
Col·loquialismes morfològics
Col·loquialismes sintàctics
Recursos d'expressivitat ➔ Mecanismes paralingüístics ➔ Mecanismes lingüístics • Argot groller • Expressions afectives, familiars o despectives • Parèmies, frases fetes i locucions • Interjeccions • Figures retòriques • Falsos inicis • Pauses • Entrebancs • Frases inacabades
Connectors i marcadors pragmàtics

VERSIÓ ORIGINAL (ANGLÈS)	VERSIÓ DOBLADA (CATALÀ)
ESCENA 1 (00:48-02:12)	*ESCENA 1* (00:48-02:12)
TONY: This is it. This is your chance to do something positive. Give something back. You can help people, you can really make a difference to people's lives. That's what community service is all about. There are people out there who think you're scum. You have an opportunity to show them they're wrong.	**TONY:** M'escolteu? Ara podeu fer alguna cosa de profit. Aportar alguna cosa. Podeu ajudar els altres. Podeu fer la vida més fàcil a les altres persones. És l'objectiu dels serveis comunitaris. Hi ha gent que diu que sou púrria. Us donem l'oportunitat de demostrar que s'equivoquen.
NATHAN: Yeah, but what if they're right? No offence, but I'm thinking some people are just born criminals.	**NATHAN:** Ia, p'rò i si tenen raó? No us ofengueu, p'rò io crec que n'hi ha que ia neixen delinqüents.
GARY: Are you looking to get stabbed?	**GARY:** On vols que et foti la bala?
NATHAN: You see my point there?	**NATHAN:** Ho veus que vui dir, tio?
ALISHA: Hi.	**ALISHA:** Hola.
TONY: Doesn't matter what you've done in the past.	**TONY:** El que hàgiu fet tant se val.
ALISHA: Doing my community service.	**ALISHA:** Als serveis comunitaris.
TONY: Hey!	**TONY:** Ei!
ALISHA: Boring as fuck.	**ALISHA:** Un pal que t'hi cagues.

TONY: Excuse me!	**TONY:** Perdona!
TONY: Hello, I'm still talking here.	**TONY:** Escolta, us estic parlant.
ALISHA: I thought you'd finished.	**ALISHA:** Io que sé què feies.
TONY: You see my lips still movin' that means I'm still talking.	**TONY:** Si veus que moc la boca és que encara estic parlant.
NATHAN: Yeah, but you could have been yawning, or chewing.	**NATHAN:** Ia, pr'ò podries estar badallant o mastegant.
TONY: End the call. Hey! Hang up!	**TONY:** Prou telèfon. He dit penja!
ALISHA: My probation worker.	**ALISHA:** És el supervisor.
NATHAN: You all right there, weird kid?	**NATHAN:** Estàs bé, tu, raret?
ALISHA: Don't be disgusting. I'll call you later.	**ALISHA:** Bah, tia, quin fàstic. Ia et trucaré.
GARY: I'll rip out your throat and shit down your neck.	**GARY:** Et tallaré el coll i m'hi cagaré dintre.
CURTIS: Shouldn't be here, man.	**CURTIS:** Què hi pinto io, aquí?
TONY: We need to work as a team here.	**TONY:** Nois, hem de treballar en equip.
TONY: Hey, that's enough!	**TONY:** Ia n'hi ha prou!

CURTIS: Can I move to a different group? This isn't gonna work for me.	**CURTIS:** Em pots canviar de grup? Aquí no hi pinto res.
KELLY: Erm, what makes you fink that yer better than ozz?	**KELLY:** Hòstia, tenim un *maromo* que va de guais.
NATHAN: What is that accent?	**NATHAN:** Què ha dit?
CURTIS: Is that for real?	**CURTIS:** Saps parlar bé?
KELLY: Well, you tryin' to say somethin'? Then yeah.	**KELLY:** Hem xua la figa si no entens re.
NATHAN: It's... Are you... That's just a noise. Are we supposed to be able to understand her?	**NATHAN:** Aquesta tia... D'on l'heu tret? No capto una merda, d'aquesta tia.
KELLY: D'you understand that?	**KELLY:** Això ho entens?
NATHAN: I think she likes me.	**NATHAN:** Em sembla que li agrado.
TONY: Hey, pack it in!	**TONY:** Ei, pareu! Ei!
NATHAN: It's love, man!	**NATHAN:** M'encantes, tio!
GARY: Do it, man, do it! You're a prick, man. Look at you. You're a fuckin' pussy, bruv! He's taking the piss! Come here!	**GARY:** Ets un cagat de merda! Ets un cagat i un *boques*! Mira que foto, imbècil! Pam!

ESCENA 2 (02:53-06:41)	*ESCENA 2* (02:53-06:41)
GARY: Oh man, there's paint on my cap. This is bullshit!	**GARY:** Puta merda, s'ha tacat. Toca't els ous!
ALISHA: I know you.	**ALISHA:** Sé qui ets.
CURTIS: No, you don't.	**CURTIS:** No, no ho saps.
ALISHA: Yes, I do. You're that runner guy.	**ALISHA:** T'ho juro. Ets aquell atleta.
ALISHA: You screwed up big time.	**ALISHA:** La vas cagar ben cagada.
CURTIS: You noticed, yeah? Thanks for reminding me.	**CURTIS:** Ho saps tot, oi? Gràcies per recordar-m'ho.
NATHAN: I'm guessing… shoplifting?	**NATHAN:** Tu vas robar en una botiga.
NATHAN: No?	**NATHAN:** No?
KELLY: Don't act like you know me, 'cos you don't.	**KELLY:** Per mi potx paxar de mi, eh?
NATHAN: I'm just making conversation. This is a chance to network with other young offenders. We should be swapping tips. Brainstormin'.	**NATHAN:** Només et vull donar conversa. Aquí ens podem relacionar amb altres delinqüents juvenils. Hem d'intercanviar experiències. Eh, *brainstorming*!
NATHAN: Come on, what did you do?	**NATHAN:** Vinga, què vas fer?

KELLY: A girl called me a "slag", so I just got into a fight.	**KELLY:** Una imbèxil em va dir «*guarra*» i la vaig *currar*.
NATHAN: Was this on *The Jeremy Kyle Show*?	**NATHAN:** A on va ser? En un *reality show*?
KELLY: No. It was in Argos.	**KELLY:** No. Al centre comercial.
NATHAN: Oh, Argos.	**NATHAN:** Ah, al centre comercial.
NATHAN: You know, you should have got one of them little pens they have and jabbed it in her eye.	**NATHAN:** Saps què hauries d'haver fet? Hauries d'haver agafat un boli i li hauries d'haver clavat a l'ull.
NATHAN: What about you, weird kid? Don't take this the wrong way or anything, but you look like a panty-sniffer.	**NATHAN:** I tu què, raret? No és per res, p'rò sembles un ensuma-calces d'aquests.
SIMON: I'm not a panty-sniffer. I'm not a pervert.	**SIMON:** No soc un ensuma-calces. No soc un pervertit.
SIMON: I tried to burn someone's house down.	**SIMON:** Volia fotre foc a una casa.
NATHAN: Fire?	**NATHAN:** Foc?
KELLY: What did you do?	**KELLY:** I tu què vas parir?
NATHAN: Me? I was done for eating some pick 'n' mix.	**NATHAN:** Io? Em van trincar per menjar-me uns quants car'mels.

KELLY: Bollocks.	**KELLY:** I una merda.
NATHAN: What is going on with this weather?	**NATHAN:** Què li passa a aquest temps?
TONY: How did that happen? I mean, you've been here five minutes. It's painting benches. How did you screw that up? You tell me, because I've got no idea.	**TONY:** Què és això? Us he deixat sols, cinc minuts encara no. Havíeu de pintar-los. D'on surt tant merder? Expliqueu-m'ho bé, perquè no ho acabo d'entendre.
TONY: What the hell was that?	**TONY:** Què coi ha sigut això?
NATHAN: Oh Jesus!	**NATHAN:** Mare meva!
KELLY: What's going on?	**KELLY:** Què ha sigut?
TONY: That's my car!	**TONY:** El meu cotxe!
NATHAN: Classic.	**NATHAN:** Que típic.
KELLY: Oh my God!	
NATHAN: Okay, so I'm a little bit freaked out!	**NATHAN:** Eh, tios, ara estic una mica acollonit!
ALISHA: What is that?	**ALISHA:** Què és això?
TONY: Right, let's get everyone inside.	**TONY:** Va, tots cap dins, de pressa.
TONY: Move! Move! Run!	**TONY:** Correu!
TONY: Keep going!	**TONY:** No pareu!

CURTIS: It's locked. Open it!	**CURTIS:** Està tancada. Obre-la!
NATHAN: Come on!	
KELLY: Wo' is happenin'?	**KELLY:** Què passa?
KELLY: Wo' is happenin'?	**KELLY:** Què passa?
NATHAN: Come on!	**NATHAN:** Obre la porta!
NATHAN: Open the door!	**NATHAN:** Vinga!
NATHAN: Come on!	
TONY: I'm finding the right key.	
NATHAN: Come on!	
CURTIS: Open the door!	**CURTIS:** Obre-la!
ALISHA: Open the fucking door!	**ALISHA:** Obre la porta, hòstia!
TONY: Don't speak to me like that!	**TONY:** A mi no em parles així, està clar?
ESCENA 3 (06:42-07:28)	*ESCENA 3* (06:42-07:28)
KELLY: I feel really weird.	**KELLY:** Em noto molt rara.
CURTIS: That'll be the lightnin'.	**CURTIS:** Deu ser pel llamp, no?
SIMON: We should be dead.	**SIMON:** Hauríem de ser morts.

NATHAN: A little reassurance might be nice, you know, "You're fine. Looking good!"	**NATHAN:** Unes paraules de consol ens anirien bé, com ara: «Esteu tots bé? No ha passat res».
TONY: Wanker.	**TONY:** Cabronàs.
NATHAN: Did he just call me a "wanker"?	**NATHAN:** Tios, m'ha dit «cabronàs»?
NATHAN: Hey! Hello!	**NATHAN:** Ei, desperta't!
TONY: Is everyone all right?	**TONY:** Que esteu tots bé?
ALISHA: We could have died, you dick.	**ALISHA:** P'rò que te'n en fots o què?
KELLY: Are you all right?	**KELLY:** 'Tàs bé?
KELLY: You're acting like a freak.	**KELLY:** Fots una cara...
TONY: Maybe we should call it a day.	**TONY:** Va, deixe-m'ho estar per avui.
ESCENA 4 (07:29-08:04)	*ESCENA 4* (07:29-08:04)
ALISHA: (IE)That's right. Scrape it back.(FE)	**ALISHA:** (IE)Això, i ara llepa-te'l(FE).
KELLY: What'd you say?	**KELLY:** Què has dit?
ALISHA: I didn't say anything.	**ALISHA:** No he obert la boca.
ALISHA: (IE)She's such a chav.(FE)	**ALISHA:** (IE)És una *garrula*(FE).

KELLY: Wo'?	**KELLY:** Què?
ALISHA: What?	**ALISHA:** Què?
KELLY: Wot?	**KELLY:** Què?
ESCENA 5 (08:05-08:31)	*ESCENA 5* (08:05-08:31)
CURTIS: Do we just go then?	**CURTIS:** Ens en anem o què?
CURTIS: Where's the probation worker?	**CURTIS:** On és el supervisor?
SIMON: I think there's something wrong with him.	**SIMON:** Li ha passat alguna cosa.
SIMON: It's like he was having a spasm.	**SIMON:** Semblava que tingués espasmes.
NATHAN: He was probably just faking it, trying to get some compensation. Cheap bastard.	**NATHAN:** El tio ho deu haver fet veure per demanar la baixa, home. Desgraciat de merda.
SIMON: I don't think he was faking it.	**SIMON:** Em sembla que no ho feia veure.
NATHAN: And you know all about being... mental.	**NATHAN:** Tu ho saps tot, de problemes... mentals.
NATHAN: "Wanker!"	**NATHAN:** «Cabronàs!»
ALISHA: Are we waiting for something?	**ALISHA:** Què esperem?

CURTIS: Probation worker. **ALISHA:** I'm not hanging around for that dickhead.	**CURTIS:** El supervisor, no? **ALISHA:** Aquell *capullo*? Passo.
ESCENA 6 (08:44-09:45) **GARY:** Shit! **GARY:** What you did to my phone? Man, I'm telling you, I'm coming out there, I'm gonna mash you up.	*ESCENA 6* (08:44-09:45) **GARY:** Merda! **GARY:** Per què em trepitges el mòbil? Mira, tio, t'ho juro, quan t'agafi, t'estamparé...
ESCENA 7 (08:45-10:13) **KELLY:** Oh, good boy. Is he a good baby? You're my little man, are ya? Keithy, Keithy, that's my little baby, Keithy. **KELLY'S DOG:** (IE)You dirty bitch. I've been licking my bollocks.(FE). **KELLY:** Ohhhh. **KELLY'S DOG:** (IE)Who are you fucking winking at? I'm going to shag that poodle next door. She's proper dirty.(FE)	*ESCENA 7* (08:45-10:13) **KELLY:** Que guapo. Ui el meu petitó. Ui el meu manet, oi que xí? Keithy, Keithy, ai el meu gosset, el Keithy. **GOS DE LA KELLY:** (IE)Porca que ets. Abans m'he llepat les pilotes.(FE) **KELLY:** Ehhhh. **GOS DE LA KELLY**: (IE)Què collons mires? Em vaig a tirar a la gossa dels veïns. Va com una moto.(FE)

ESCENA 8 (10:14-11:40)	*ESCENA 8* (10:14-11:40)
NATHAN: Mum, it's me. My key won't work.	**NATHAN:** Mama, soc io, la clau no obre.
NATHAN: Are you going to let me in?	**NATHAN:** Què, puc entrar?
NATHAN'S MOTHER: I need to give my relationship with Jeremy a chance.	**MARE DEL NATHAN:** Si em dius que li donaràs una oportunitat al Jeremy, si no...
NATHAN: (T)Jeremy. Come on. The guy's a total dildo.	**NATHAN:** (T)Al Jeremy? Per favor. Si és un inútil integral.
NATHAN'S MOTHER: You are always making fun of people. Nothing anyone says hurts you. Not everybody's like that.	**MARE DEL NATHAN:** No entenc perquè sempre te'n fums de tothom. La gent no diu les coses per fer-te mal. No tothom és així, Nathan.
NATHAN: Has Jezza been crying again?	**NATHAN:** Se t'ha posat a plorar, oi?
NATHAN: Come on! Open the door!	**NATHAN:** Va, obre la porta.
NATHAN'S MOTHER: I've changed the locks.	**MARE DEL NATHAN:** He canviat els panys.
NATHAN: What? You can't be serious.	**NATHAN:** Què? Mama, no fotis.
NATHAN'S MOTHER: If you stay, he'll leave.	**MARE DEL NATHAN:** Si tu et quedes, ell se n'anirà.

NATHAN: Where am I going to live? Mum, open the door! **NATHAN'S MOTHER:** Your things are by the garage. I've put some money in your rucksack. I'll call you in a few days. **NATHAN:** Mum? **NATHAN:** Mum, don't, come on. **NATHAN:** Mum! **NATHAN:** Mum! **NATHAN:** Mum!	**NATHAN:** I on vols que visqui? Mama, obre la porta. **MARE DEL NATHAN:** Tens les coses aquí fora. T'he posat diners a la motxilla. Et trucaré d'aquí a uns quants dies. **NATHAN:** Mama! **NATHAN:** Mama, va, obre! **NATHAN:** Mama! **NATHAN:** Mama! **NATHAN:** Mama!
ESCENA 9 (11:41-12:18) **NATHAN:** Hey, Adam, how's tricks? How's the herpes? **NATHAN:** All right, calm down, it was a joke. **NATHAN:** Billy. I need a favour, mate. Can I stay at yours? **NATHAN:** Oh, come on, it'll be a laugh. **NATHAN:** Lis— you don't mean that. You— you don't.	*ESCENA 9* (11:41-12:18) **NATHAN:** Ei, Adam! Com anem? Què tal l'herpes? **NATHAN:** D'acord, calma, que era broma. **NATHAN:** Billy, un favor: puc venir a casa teva? **NATHAN:** Au, vinga, tio, serà brutal! **NATHAN:** No m'ho diguis. No— no ho faràs.

NATHAN: Well, I don't believe you. **NATHAN:** Holly! Holly, boy! The pole Meister! **NATHAN:** Yep. **NATHAN:** No, it's okay, I'll find somewhere else. **NATHAN:** No, no, I'm good, I'm good.	**NATHAN:** Doncs no m'ho crec. **NATHAN:** Holly! Holly, com va? Tu sí que ets un col·lega! **NATHAN:** Sí. **NATHAN:** No, no re, ia em buscaré la vida. **NATHAN:** No, no, va bé, va bé.
ESCENA 10 (12:23-13:29) **KELLY:** It's dead weird. It's like I'm off my face or somethin'. Keith was talking to me, and he's a dog, ya? It's doin' my head in. **KELLY'S BOYFRIEND:** (IE)Get her tits out.(FE) **KELLY:** I'm tellin' you, I'm losin' it. **KELLY'S BOYFRIEND:** Awright. **KELLY'S BOYFRIEND:** (IE)Why don't she want to have sex with me? Come on, sex her up.(FE) **KELLY'S BOYFRIEND:** (IE)Oh yeah!(FE)	*ESCENA 10* (12:23-13:29) **KELLY:** Ha sigut estrany. Ha sigut com quan em foto fins al cul. El Keith m'estava parlant, p'ròés un gos, oi? És que se me'n va la castanya. **XICOT DE LA KELLY:** (IE)Toca-li les tetes.(FE) **KELLY:** Et dic que se me'n va l'olla, tio. **XICOT DE LA KELLY:** Sí, ia. **XICOT DE LA KELLY:** (IE)Per què no vol que follem? Va, posa-la a cent.(FE) **XICOT DE LA KELLY:** (IE)Va, així.(FE)

KELLY'S BOYFRIEND: (IE)What if she thinks I'm shit in bed? She's been with loads more people than I have.	**XICOT DE LA KELLY:** (IE)I si em té per un negat? S'ho ha muntat amb molta més penya que io.
KELLY'S BOYFRIEND: (IE)Maybe she's screwing around.(FE)	**XICOT DE LA KELLY:** (IE)Potser es tira a mig barri.(FE)
KELLY'S BOYFRIEND: Oh! What are you doing?	**XICOT DE LA KELLY:** P'rò què fas?
KELLY: I'm not a slag.	**KELLY:** No soc una *guarra*!
KELLY'S BOYFRIEND: Wha'? What are you talking about?	**XICOT DE LA KELLY:** Què? P'rò tu de què vas?
KELLY: You fink I screw around?	**KELLY:** Creus que em tiro a mig barri?
KELLY'S BOYFRIEND: Man, you've lost it.	**XICOT DE LA KELLY:** Tia, estàs sonada.
KELLY: That's what you fink. You fink I'd do that to you?	**KELLY:** És el que penses. Creus que io et faria això?
KELLY'S BOYFRIEND: Man, you're a mental case. We're over. I've had enough of you.	**XICOT DE LA KELLY:** Tia, estàs fatal. S'ha acabat. No t'aguanto més.
KELLY: I foockin' love ya.	**KELLY:** P'rò io t'estimo, hòstia!
KELLY'S BOYFRIEND: (IE)I can't believe I gave her that ring.(FE)	**XICOT DE LA KELLY:** (IE)Com li vaig poder regalar un anell?(FE)

ESCENA 11 (14:34-15:19)	*ESCENA 11* (02:53-06:41)
NATHAN: Mum? It's me. So… I just want you to know that there's no hard feelings. I forgive you. You made your point. Point made. So let's stop all this nonsense, okay? So… I'll come round, and we'll hug, and you'll cry, and I'll move back in. Sorted. Everybody's a winner. Anyway, so… call me, yeah? I'll be expecting your call. Okay.	**NATHAN:** Mama, soc io. D'això... et truco per dir-te que no estic enfadat. Et perdono. Vas dir el que pensaves. Molt bé. Deixem's-e de *tonteries*, eh? D'això... mm... io vinc a casa, ens fem una abraçada, llavors tu plores i io me'n vaig a l'habitació. I tooot arreglat. Els dos tenim raó. D'això... va, truca'm, eh? Espero que em truquis, mama. Adéu.
ESCENA 12 (15:50-17:05)	*ESCENA 12* (06:42-07:28)
CURTIS: This is a joke. Did one of you do this? **KELLY:** Don't look at me, 'cos I didn't do it. **NATHAN:** I'll tell you who did it. It's that Banksy prick. There's a hidden meaning. It's like that monkey policeman with the banana and the Tesco's bag. **SIMON:** Maybe someone wants to kill us. **KELLY:** Why would anybody wants to kill ozz?	**CURTIS:** Això no pot ser. Qui ho ha pintat? **KELLY:** No em miris. Io no he sigut. **NATHAN:** Ia t'ho dic io, qui ha sigut. El Banksy, el dels grafitis. Té un significat ocult, com aquell del mico policia amb el plàtan i la bossa del súper. **SIMON:** Potser és algú que ens vol matar. **KELLY:** I qui ens ha de volguer matar?

TONY: Come on, you lot, let's get changed.	**TONY:** Atenció, cap dins a canvia-us-e.
CURTIS: Have you seen this?	**CURTIS:** Has vist això?
CURTIS: Someone's taking the piss.	**CURTIS:** Quina santa putada.
TONY: Yeah, it's terrible, isn't it? All this anti-social behaviour.	**TONY:** Sí, és terrible, oi? Això és comportament antisocial.
NATHAN: Oh, is he having a dig at us?	**NATHAN:** Eh, s'estan fotent de nosaltres.
TONY: Right, that's it! All of you, just give me your phones. No-one's making any more calls today. Now, come on.	**TONY:** Prou! S'ha acabat. Tots cinc doneu-me els mòbils. Avui ningú farà cap trucada més. Va, do'm.
ALISHA: Are you allowed to take our phones?	**ALISHA:** Ens pots requisar els mòbils?
KELLY: Wo'?	**KELLY:** Què?
	TONY: Va.
NATHAN: I'm expecting a call from my mum.	**NATHAN:** M'ha de trucar la meva mare.
NATHAN: Okay, take a message.	**NATHAN:** D'acord, doncs parla-hi tu.
KELLY: Wanker.	**KELLY:** Desgraciat.

ESCENA 13 (17:06-19:24)	*ESCENA 13* (17:06-19:24)
NATHAN: (IE)Is he allowed to take our phones? He's probably using them to call one of those sex lines.(FE)	**NATHAN:** (IE)El tio ens requisa els mòbils. Segur que els fa servir per trucar a línies eròtiques.(FE)
CURTIS: (IE)Those sex lines will eat your credit.(FE)	**CURTIS:** (IE)Doncs ens deixarà sense saldo.(FE)
ALISHA: (IE)Call them a lot, do you?(FE)	**ALISHA:** (IE)Ho saps per experiència?(FE)
CURTIS: (IE)Funny.(FE)	**CURTIS:** (IE)Quina gràcia.(FE)
NATHAN: (IE)He's out there filming himself on our phones, naked. Masturbating.(FE)	**NATHAN:** (IE)Potser els farà servir per gravar-se despullat, masturbant-se.(FE)
	CURTIS: (IE)I què en farà?(FE)
SIMON: Isn't this Gary's cap?	**SIMON:** Oi que és la del Gary?
SIMON: There's blood on it.	**SIMON:** Hi ha molta sang.
SIMON: Has anyone seen him?	**SIMON:** Heu vist el Gary?
SIMON: Did you see that?	**SIMON:** Heu vist això?
SIMON: What was that?	**SIMON:** Què ha passat?
SIMON: I'm talking to you.	**SIMON:** Us estic parlant.
SIMON: Something's happening to me.	**SIMON:** M'ha passat alguna cosa.

SIMON: I'm right here! **SIMON:** Look at me! **SIMON:** Look at me! **SIMON:** Can't you see me? **ALISHA:** D'you want some of this? **CURTIS:** No, I'm good. **NATHAN:** Give it here. Come on. **KELLY:** For foock's sake!	**SIMON:** Soc aquí, gent! **SIMON:** Mireu-me! **SIMON:** Que em mireu! **SIMON:** Que no em veus? **ALISHA:** Vols fumar? **CURTIS:** No, gràcies. **NATHAN:** Io sí. Passa. **KELLY:** Hòstia puta!
ESCENA 14 (19:40-21:28) **CURTIS:** Yeah, you just relax, innit? Take it easy. **ALISHA:** Someone's just going to write something else on there tonight. They make us do these bullshit little jobs wearing these bullshit orange jumpsuits. They can suck my dick. **CURTIS:** Nice. **ALISHA:** Feel free to check out my tits, yeah.	*ESCENA 14 (19:40-21:28)* **CURTIS:** Això, tu de relax, eh? No t'estressis. **ALISHA:** Aquesta nit vindran i faran una altra pintada. Tio, io passo de fer feinetes de merda amb aquesta roba t'ronja tan merdosa. No saps com me la sua. **CURTIS:** Molt maco. **ALISHA:** Ia em pots mirar les tetes, eh?

NATHAN: (IE)She can't throw me out. She's my mum. I'm homeless. That is so embarrassing.(FE)	**NATHAN:** (IE)No em pot fer fora de casa. Soc un sensesostre. Hòstia, quina humiliació.(FE)
KELLY: You know, after the storm, did any of yous feel like dead weird?	**KELLY:** Després de la tempesta, no heu notat que us passen coses rares?
NATHAN: Yeah. I had a strange tingling sensation in my anus.	**NATHAN:** Sí, tens raó. Io noto com un pessigolleig estrany a l'anus.
SIMON: (IE)I should say something.(FE)	**SIMON:** (IE)Digues alguna cosa.(FE)
SIMON: (IE)No. I'll just sound like a freak.(FE)	**SIMON:** (IE)No. Es pensaran que estic sonat.(FE)
KELLY: Wot, did you feel weird?	**KELLY:** Què has notat, tu?
NATHAN: You don't want to hear about my anus?	**NATHAN:** No vols que et parli del meu anus?
CURTIS: Do you really need to ask the question?	**CURTIS:** Calia que fessis la pregunta?
SIMON: Something happened...	**SIMON:** A mi abans...
NATHAN: What's that? Squeak up.	**NATHAN:** Què? Deixa-ho anar, home.
SIMON: Something happened to me.	**SIMON:** M'ha passat una cosa.
NATHAN: Are you a virgin? High five!	**NATHAN:** Ets verge? Felicitaaaats.
KELLY: Shorrop!	**KELLY:** Calla!

KELLY: Wo'— wo' was it? **SIMON:** It's nothing. **NATHAN:** (IE)Would I? I think I would.(FE) **NATHAN:** (IE)Oh my God, I'm thinking about shagging a chav. Get a grip!(FE) **NATHAN:** What was that for? **NATHAN:** Jesus!	**KELLY:** Què— què t'ha passat? **SIMON:** Res, deixa-ho. **NATHAN:** (IE)Ho faria? Em sembla que sí.(FE) **NATHAN:** (IE)Déu meu, m'agradaria tirar-me una *garrula*. Controla't.(FE) **NATHAN:** A què ve això? **NATHAN:** Aquesta tia...
ESCENA 15 (21:29-22:27) **TONY:** Kelly! Where do you think you're going? **KELLY:** Oh, shorrup. **TONY:** I'm talking to you. You can't just walk off whenever you feel like it. **KELLY:** Get your hands off me, you prick. **TONY:** You just keep pushing, don't you? Push, push, push. I'm sick of dealing with scum like you. **KELLY:** I'll report ya!	*ESCENA 15* (21:29-22:27) **TONY:** Kelly, on vas? **KELLY:** Deixa'm en pau. **TONY:** T'estic parlant. No te'n pots anar quan et doni la gana. **KELLY:** Treu-me les mans de sobre, merdós! **TONY:** Us donen la mà i vosaltres sempre més i més i més. N'estic tip de tractar amb púrria com vosaltres. **KELLY:** Et denunciaré!

TONY: Oh yeah? And who's going to believe you, eh? You're nothing! You little bitch! **TONY:** Ohhhhh! **TONY:** Jesus!	**TONY:** Ah, sí? I qui et creurà, eh? No ets ningú. Ets un putot! **TONY:** Ohhhhh! **TONY:** Hòstia!
ESCENA 16 (22:28-24:01) **NATHAN:** It's a shame more women don't commit crime. Why is that? 'Cos the way I see it, we're a girl short, man. **CURTIS:** How's that? **NATHAN:** There's three of us and only two of them. So it looks like one of us is going without. And I'm not being funny, but I'm guessing you drew the short straw. **NATHAN:** Bad luck. **SIMON:** There was four of us. **NATHAN:** I'm talking about getting laid. **NATHAN:** So how are we going to do this, man? **CURTIS:** Do wha'?	*ESCENA 16* (22:28-24:01) **NATHAN:** Llàstima que no hi hagi més dones delinqüents. Què ho fa? No sé com ho veieu, p'rò aquí ens falten ties. **CURTIS:** Què vols dir? **NATHAN:** Que som tres i elles només són dugues. O sigui que n'hi ha un que es queda sense. Perdona que t'ho digui, p'rò has tret la palleta més curta. **NATHAN:** Mala sort. **SIMON:** Érem quatre abans. **NATHAN:** Estic parlant de follar. **NATHAN:** Com ens ho farem, tio? **CURTIS:** El què?

NATHAN: Divide them up. Because I gotta tell you, the one with all the frizzy hair, I don't see me and her getting it on.	**NATHAN**: Repartim-se-les. Perquè la v'ritat, amb aquella dels cabells arrissats, io no m'hi veig anant-li fotent i fotent.
CURTIS: Because she's beautiful?	**CURTIS:** Perquè és guapa?
NATHAN: No, because she'd be way too much effort. She looks seriously high-maintenance, man. You'd have to treat her really well. But that other one...	**NATHAN:** No, perquè em portaria massa feina. Fa cara de ser de les que costen, tio. De les que has de tractar molt bé. P'rò en canvi l'altra... Com es...?
SIMON: Kelly.	**SIMON:** La Kelly.
NATHAN: Whatever. A couple of Bacardi Breezers, man, I reckon she'd be good to go. I might need more than a couple myself, but who's counting?	**NATHAN:** Com se digui. Dos cubates de Bacardí la tia i anirà com una moto. Io potser en necessitaré més de dos, p'rò... tot ho farem.
CURTIS: Yeah, and the girls, like, do they have a say in this?	**CURTIS:** I les noies no hi tenen res a dir?
NATHAN: A group of young people doing mindless shit all day. Face it, man, it's going to happen. It always does. It's biology. Or physics. One of those.	**NATHAN:** L'hòstia de gent jove tot el dia fotent collonades. No ho veus, tio? Acabarà passant. Sempre és així. És la biologia. O la física. Una de les dugues.
NATHAN: So do we have a deal?	**NATHAN:** Què, fem un tracte?
CURTIS: No.	**CURTIS:** No.

NATHAN: Fine, maybe I'll take both of them. **CURTIS:** Yeah, I see that happenin' **NATHAN:** Yeah, you will. Then you'll be sorry you didn't accept the deal. And then who's laughing? Me. **CURTIS:** What did he get done for? **SIMON:** He said he was done for eating some pick 'n' mix. **CURTIS:** Prick.	**NATHAN:** Doncs potser me les quedaré totes dugues. **CURTIS:** Ia. Sí, home, sí. **NATHAN:** Sí, ia ho vuràs. I llavors et fotrà no haver acceptat el tracte. I qui riurà? Io. **CURTIS:** Per què el van trincar? **SIMON:** Ahir va dir que per haver-se menjar uns car'mels. **CURTIS:** *Capullo*.
ESCENA 17 (24:02-25:51) **ALISHA:** When I was in sixth form, you came to my school. You gave this big talk about athletics and all your medals and that. **NATHAN:** So, I'm guessing you're not going to the Olympics. **CURTIS:** Funny. **ALISHA:** I heard he was dealing crack. **CURTIS:** Wo'?	*ESCENA 17* (24:02-25:51) **ALISHA:** Un dia vas venir al nostre institut. Ens vas deixar anar un rotllo sobre atletisme i les medalles que havies guanyat. **NATHAN:** Sospito que no aniràs als Jocs Olímpics. **CURTIS:** Calla. **ALISHA:** Deien que passaves crac. **CURTIS:** Què?

CURTIS: I wasn't dealing crack.	**CURTIS:** Io no passava crac.
NATHAN: No, no, no. The papers said it was steroids.	**NATHAN:** No, no, no. Els diaris van dir esteroides.
ALISHA: That stuff will shrivel your dick.	**ALISHA:** Es veu que arronsa la *polla*.
CURTIS: It wasn't steroids.	**CURTIS:** No prenia esteroides.
CURTIS: I'm not a chea'.	**CURTIS:** No feia trampes.
CURTIS: That stuff in the papers was bullshit.	**CURTIS:** El que van dir els diaris era mentida.
ALISHA: Yeah? So what was it, then?	**ALISHA:** Ah, sí? I què va passar?
CURTIS: I go' caught wi' a little bi' o' coke.	**CURTIS:** Em van agafar amb una mica de coca.
CURTIS: Awright?	**CURTIS:** D'acord?
CURTIS: I messed up one time.	**CURTIS:** Només la vaig cagar un cop.
ALISHA: No-one gets community service for possession.	**ALISHA:** No et cauen serveis comunitaris per tinença.
CURTIS: If it was anyone else, they'd have got a caution. I get two hundred hours' community service and a two-year ban from athletics. They said, "'cos of my profile," they needed to send a message.	**CURTIS:** Si hagués sigut un altre jutge, m'hauria avisat. P'rò el tio em va fotre dues-centes hores de serveis i dos anys de suspensió. Van dir que... pel fet de ser qui era havia de donar exemple.

NATHAN: You let yourself down.	**NATHAN:** Et vas fallar a tu mateix.
NATHAN: You let the kids down.	**NATHAN:** Vas fallar el jovent.
NATHAN: You let your parents down.	**NATHAN:** Vas fallar els teus pares.
CURTIS: Shut the fuck up!	**CURTIS:** Calla d'una puta vegada!
NATHAN: You let...	**NATHAN:** Vas fallar...
CURTIS: (T)All I ever did was train!	**CURTIS:** (T)Io m'entrenava i prou!
CURTIS: You know nothing! I shouldn't even fucking be here!	**CURTIS:** Tu no saps res! Aquí no hi pinto res, hòstia!
NATHAN: You can't hit someone in a wheelchair.	**NATHAN:** No pots pegar un tio amb cadira de rodes.
NATHAN: Phew.	**NATHAN:** Uf.
ALISHA: Do you want to know what I got done for?	**ALISHA:** Voleu saber la meva història?
NATHAN: Not really.	**NATHAN:** No interessa.
ESCENA 18 (25:52-26:04)	*ESCENA 18* (25:52-26:04)
TONY: (IE)Fucking lesbo scum.(FE)	**TONY:** (IE)Puta penjada de merda.(FE)

ESCENA 19 (26:05-30:26)	*ESCENA 19* (11:41-12:18)
ALISHA: Me and my mate, Chloe, were having cocktails in this bar, yeah. And she's hassling me, 'cos she wants to go to this party. Chloe is on one, because she thinks Jack is doing Lucy, a total slut fuck. So, we get in my car. I drive us to the party. We go into one of the rooms, yeah. Jack's not doing Lucy, he's doing Ellie. She is a proper slut. Chloe freaks. I'm driving us back into town. Chloe's all like, "Oh, I feel sick." I'm like, "Don't puke in my car, do not puke in my car." That's when the police pull us over. I'm already banned from driving, so I am like, "Fuck." This cop, yeah, he hands me the breathalyser and I'm like, "Do I suck, or… blow?" It's insane. I'm totally working it, yeah.	**ALISHA:** La meva amiga Chloe i io estàvem en un bar i tal, i ella m'estava menjant l'olla que volia anar a una festa. La Chloe estava ratllada perquè la tia deia que el Jack es tirava la Lucy, una puta que t'hi cagues. Total, que al final agafo el cotxe i l'acompanyo a la festa. Llavors entrem en una habitació i resulta que el Jack no es tirava la Lucy; s'estava tirant l'Ellie. La tia és una porca de collons. La Chloe flipa. Llavors tornem a agafar el cotxe i la Chloe comença: «Ai, estic marejada». I io: «No potis al cotxe. Sobretot no potis al cotxe». I la poli va i ens para. Em van retirar el carnet, o sigui que li dic «la puta». I el poli... Genial. Em dona la cosa de bufar i io li dic: «Te la llepo o... te la mamo?». Que fort, em vaig menjar la maquineta.
ALISHA: Now, I don't know if this cop is gay or what, but he tells me I'm four times over the limit. It's bullshit. I didn't even want to go to the party.	**ALISHA:** Doncs... encara no sé si aquell poli era gai o què, p'rò el tio em diu que supero el límit quatre vegades. I una merda. Si io no volia anar a la festa.
KELLY: He's gonna kill ozz!	**KELLY:** Ens matarà!
KELLY: Shit!	**KELLY:** Merda!

NATHAN: Nice entrance! Very dramatic.	**NATHAN:** Quina entrada! Molt espectacular.
KELLY: The probation worker's gone mental. He's just attacked me. Somethin' really weird is happenin'. I'm 'earin' these voices. It's like I can 'ear what people are thinking.	**KELLY:** El supervisor està ben penjat. M'ha atacat. Estan passant coses molt rares aquí. Io sento veus. Vui dir, és com si sentís el que pensen els altres.
ALISHA: Have you been sniffing glue?	**ALISHA:** Has esnifat cola?
KELLY: The storm, the lightin', I don't know, it's just done something to ozz.	**KELLY:** La tempesta, el llamp, tia, no ho sé, ens va fer alguna cosa.
NATHAN: Okay. If you can hear our thoughts, what am I thinking now?	**NATHAN:** A veure, si sents el que pensem, què penso io ara?
NATHAN: (IE)This is bullshit.(FE)	**NATHAN:** (IE)Quina parida.(FE)
KELLY: You fink it's "bullshit".	**KELLY:** Que tot això és una «parida».
NATHAN: Of course I think it's bullshit. You don't need to be a mind reader to know that.	**NATHAN:** És clar que és una parida. No cal llegir el pensament per saber-ho.
KELLY: Why are you in a whiəlchair?	**KELLY:** Per què vas en cadira?
NATHAN: It was the storm. The strange tingling sensation in my anus has spread through my body and now I can't feel my legs.	**NATHAN:** Per'llò del llamp. L'estrany pessigolleig de l'anus que et deia se m'ha estès per tot el cos i ara no em sento les cames.
KELLY: I'm serious!	**KELLY:** No és broma!

NATHAN: Ow! Jesus!	**NATHAN:** Au! Hòstia, tia!
CURTIS: What d'you mean the probation worker attacked you?	**CURTIS:** Escolta, què vols dir que el supervisor t'ha atacat?
ALISHA: This does sound like complete shit.	**ALISHA:** Aquesta història que se l'empassi ta tia.
KELLY: He is out there and he chased me!	**KELLY:** Era aquí fora i el tio em perseguia!
SIMON: Something's happened to me too.	**SIMON:** A mi també m'han passat coses.
NATHAN: Did you pop your cherry? Ohhhh, we are all very happy for you.	**NATHAN:** Tio, ia t'han desvirgat? Ohhhh, ens en alegrem moltíssim per tu.
SIMON: Earlier on when we were in the locker-room... I was invisible.	**SIMON:** Abans, quan ens canviàvem als vestidors... era invisible.
SIMON: I turned invisible.	**SIMON:** M'he tornat invisible.
CURTIS: So, she's psychic and you can turn invisible. That seems likely.	**CURTIS:** O sigui que ella llegeix el pensament i tu et tornes invisible. I io m'ho crec, eh?
NATHAN: Yeah. Did anyone witness this miraculous disappearance?	**NATHAN:** Ia. I algú ha presenciat la miraculosa desaparició?
SIMON: You were all there.	**SIMON:** Éreu tots allà.
ALISHA: I think we might have noticed you vanishing into thin air.	**ALISHA:** Ah, tio, io em sembla que si t'haguessis esfumat, ho hauríem notat.

SIMON: You didn't. I was standing right there. You couldn't see me.	**SIMON:** No ho heu notat. Io també era als vestidors. P'rò no em vèieu.
NATHAN: All right.	**NATHAN:** Molt bé.
NATHAN: Go on, then. Do it. Turn invisible.	**NATHAN:** Endavant, va, vinga. Torna't invisible.
NATHAN: Oh my God! He's disappeared!	**NATHAN:** Mare meva! Ha desaparegut!
SIMON: Can't you see me?	**SIMON:** Ara no em veieu?
NATHAN: No.	**NATHAN:** No.
NATHAN: You're invisible!	**NATHAN:** Ets invisible!
NATHAN: You two are hilarious. Really, keep taking that medication.	**NATHAN:** Feu pena, tios. No deixeu la medicació, eh?
KELLY: Don't go out there! He will kill you!	**KELLY:** No surtis! Et juro que et matarà!
NATHAN: Of course he will, 'cos he's such a badass.	**NATHAN:** Ia ho sé, que em matarà; el tio és un malparit.
KELLY: Don't!	**KELLY:** No surtis!
NATHAN: (IE)I would. I would definitely shag her. Ha!(FE)	**NATHAN:** (IE)Hòstia, sí, me la follaria, segur. Ha!(FE)

CURTIS: Come on, this is the biggest load of bullshit I've ever heard. **KELLY:** No! **CURTIS:** Ah!	**CURTIS:** És la collonada més gran que he sentit en ma vida. **KELLY:** No! **CURTIS:** Ah!
ESCENA 20 (30:27-32:19)	*ESCENA 20* (30:27-32:19)
SIMON: Can't you see me? **NATHAN:** No. **NATHAN:** You're invisible! **NATHAN:** You two are hilarious. Really, keep taking that medication. **KELLY:** Don't! Don't go out there! He will kill ya! **NATHAN:** Of course he will, 'cos he's such a badass. **KELLY:** Don't! **CURTIS:** She's telling the truth. **NATHAN:** And you know this how? I suppose you're a psychic now too.	**SIMON:** Ara no em veieu? **NATHAN:** No. **NATHAN:** Ets invisible! **NATHAN:** Feu pena, tios. No deixeu la medicació, eh? **KELLY:** No surtis! Et juro que et matarà! **NATHAN:** Ia ho sé, que em matarà; el tio és un malparit. **KELLY:** No surtis! **CURTIS:** El que diu és v'ritat. **NATHAN:** I com ho saps? Has descobert que tu també tens poders?

CURTIS: All this, it's already happened once. I opened the door. The probation worker, he killed you. You were right there. You were dead. Everything froze. You were all just standing there. Time went backwards.	**CURTIS:** Tot això ia havia passat abans. He obert la porta i el supervisor t'ha atacat. I t'ha matat. Estaves estesa a terra. Estaves morta. Tot s'ha parat. Éreu tots aquí. El temps ha tirat enrere.
ALISHA: What are you saying? What, you turned back time?	**ALISHA:** Què vols dir, guapo, que fas retrocedir el temps?
NATHAN: This just gets better by the second.	**NATHAN:** Hòstia, això millora a marxes forçades.
CURTIS: Everything happened again. Exactly the same.	**CURTIS:** Ha tornat a passar tot exactament com abans. Us ho juro.
CURTIS: I'm tellin' you, don't open that door!	**CURTIS:** No obris la porta!
CURTIS: No!	**CURTIS:** No!
NATHAN: He's right. The probation worker's gone mental.	**NATHAN:** Té raó. El supervisor s'ha tornat *majara*.
ALISHA: Maybe he's on crystal meth. I mean, that stuff makes you crazy. My friend Chloe did it, she nearly shagged her brother. And he's really ugly.	**ALISHA:** Potser es fot metamfetamines. Es veu que et tornes ben boig. La Chloe del dia aquell que es folla el seu germà. I mira que és lleig.
	NATHAN: La puta!
SIMON: The graffiti. "I'm going to kill you." He wrote it.	**SIMON:** El del grafiti deia «Us mataré a tots». Ho va fer ell.

NATHAN: What did I say? I said there was a hidden meaning. Or not.	**NATHAN:** Ia us ho deia que tenia un significat ocult. O potser no.
KELLY: Did anything happen to you?	**KELLY:** T'ha passat alguna cosa?
ALISHA: No. We should call the police.	**ALISHA:** No. Hem de trucar a la policia.
SIMON: He took our phones. He's got all our phones.	**SIMON:** Ens ha pres els mòbils. Té tots els telèfons.
CURTIS: He's stopped.	**CURTIS:** Ha parat.
ALISHA: You dickhead, why did you come back here? You should have gone for help!	**ALISHA:** Tu, imbècil, per què has entrat? Per què no anaves a buscar ajuda?
KELLY: Wot do you know, bitch?	**KELLY:** Això, ara *bronca*, puta!
ALISHA: Shut up, you chav.	**ALISHA:** Pitjor ser una *garrula*.
KELLY: If you call me a "chav" one more time, I'll kick you so hard in the cunt your mom'll feel it.	**KELLY:** Si em tornes a dir «*garrula*» et foteré una puntada al cony que la notarà ta mare, sents?
NATHAN: Her mum will feel it. How does that work?	**NATHAN:** La notarà sa mare? Com es fa això?
KELLY: He tried to kill me! I came back 'ere to warn yous lot and I could've left ya. I'm sick of every single one of you jodgin' me. You can all foock off!	**KELLY:** Em volia matar, cony! Hauria pogut fotre el camp, p'ròhe vingut a avisa-us-e. N'estic farta, que us en enfoteu de mi. Foteu el que us roti, hòstia!

ALISHA: Whatever. I'm getting out of here. **NATHAN:** Out the back way, come on. **KELLY:** Foock's sake!	**ALISHA:** Perfecte, foto el camp. **NATHAN:** Sí, anem pel darrere.
ESCENA 21 (32:20-36:06)	*ESCENA 21* (32:20-36:06)
KELLY: Is that blod? **NATHAN:** Oh, fuck! Jesus Christ! **NATHAN:** Get it off me. **NATHAN:** Jesus! **SIMON:** It's Gary. **NATHAN:** I did wonder what had happened to him. **ALISHA:** He's going to kill us. **NATHAN:** Turn back time. Stop this happenin'. **CURTIS:** I don't know how it works. **NATHAN:** That's great. That's really useful! **CURTIS:** Come on. Don't look at him.	**KELLY:** Tios, és sang! **NATHAN:** Merda! Què és això? **NATHAN:** Quin fàstic! **NATHAN:** Quina merda! **SIMON:** És el Gary. **NATHAN:** Ia m'estranyava no veure'l per'quí. **ALISHA:** Ens matarà a tots. **NATHAN:** Fes recular el temps. Impedeix que passi. **CURTIS:** No sé com es fa. **NATHAN:** Ah, molt bé. Tu sí que ets útil, tio! **CURTIS:** Au, va, no te'l miris.

CURTIS: I've got to have sex with you right now. You're so beautiful.	**CURTIS:** T'he de follar ara mateix. Hòstia, ets preciosa.
NATHAN: What's up with him?	**NATHAN:** Què li agafa?
CURTIS: Let's go, let's do it now.	**CURTIS:** Anem! O fem-ho aquí, va.
ALISHA: Get off me, you freak!	**ALISHA:** No em toquis, porc!
CURTIS: Wo'?	**CURTIS:** Què?
CURTIS: You're so hot. I'm gonna bone you. I'm gonna shag you senseless.	**CURTIS:** Estàs tan bona. Veuràs com et follo. Te la clavaré fins al cony.
ALISHA: Let go!	**ALISHA:** Deixa'm!
CURTIS: What did I do?	**CURTIS:** Què estava fent?
KELLY: Ehhh, you said you was gonna shag 'er.	**KELLY:** Ehhh, deies que te la volies tirar.
NATHAN: You were getting your chap out.	**NATHAN:** I te la treies a passejar.
CURTIS: Shut up!	**CURTIS:** Calla!
SIMON: It's when you were touching her.	**SIMON:** Ha sigut quan l'has tocat.
SIMON: I'm so hard for you. I want to rip your clothes off and piss on your tits.	**SIMON:** Me la poses dura. T'arrancaria la roba i em pixaria a les teves tetes.

ALISHA: No! What is happening to me?	**ALISHA:** No! Què m'està passant?
ALISHA: Fuck!	**ALISHA:** Merda!
NATHAN: You sick bastard!	**NATHAN:** És molt malalt, tio.
NATHAN: What did you do?	**NATHAN:** Tia, què has fotut?
ALISHA: Is he dead?	**ALISHA:** És mort?
NATHAN: I'm no doctor, but you see the way the back of his head's caved in like that?	**NATHAN:** Hòstia. No soc metge, p'rò veus el forat que té a la part posterior del crani?
TONY: Chaaaaaav!	**TONY:** Ahhhhh!
KELLY: I am not a chav!	**KELLY:** No soc una *garrula*!
NATHAN: That should do it.	**NATHAN:** Ia està llest.
ALISHA: You killed our probation worker.	**ALISHA:** Has matat el nostre supervisor.
NATHAN: This is very, very bad.	**NATHAN:** Això és greu. Molt greu.
ALISHA: I feel sick.	**ALISHA:** Estic marejada.
KELLY: He would've killed ozz.	**KELLY:** Ens volia matar, tios.
CURTIS: We should call the police.	**CURTIS:** Truquem a la policia.
CURTIS: It was self-defence.	**CURTIS:** Ha sigut en defensa pròpia.

ALISHA: Yeah. Yeah, yeah. He's right. Yeah, look, we show him the dead boy in the locker, they'll do some CSI shit and figure it out.	**ALISHA:** Sí, té raó. És v'ritat. Sí, d'això... els hi ensenyem el mort de la taquilla, faran allò de les empremtes i tot arreglat.
KELLY: They won't believe ozz.	**KELLY:** És que no ens creuran.
CURTIS: We just tell them the truth. We stick to our story.	**CURTIS:** Els hi direm la v'ritat. Explicarem la nostra versió.
KELLY: What's our story? That he can turn invisible and you can turn back time? It doesn't matter wo' we tell them, they'll say we're lying. They'll say we killed them both. No-one's gonna believe you. Not any more.	**KELLY:** Quina és la nostra versió? Que aquest es torna invisible i que tu tires enrere el temps? Explica'ls-hi el que et doni la gana, perquè et diran que és mentida. Diran que els hem pelat nosatres. No et creurà ningú. Ara ia no.
SIMON: If there's no body, there's no crime. We should bury them under the flyover.	**SIMON:** Si no hi ha cadàver, no hi ha crim. Els hem d'anar a enterrar sota el pont.
ALISHA: Yeah? How do we do that? Someone's gonna see us.	**ALISHA:** Ah, sí? I com ho fem? Ens veurà tot Déu.
NATHAN: No, no, no, no, right? We give them a quick little (G), right? We put them in those wheelchairs, we wheel them up there and if anyone sees us, we're just a bunch of young offenders taking a couple of specials for a walk in the sunshine.	**NATHAN:** No, no, no, no. Ia ho sé. Ens els emportarem amb (G), eh? Els posem a les cadires de rodes i els portem fins allà. Si ens veu algú, som un grup de delinqüents juvenils que portem uns discapacitats a passejar sota el solet.

ESCENA 22 (36:07-38:26)	*ESCENA 22* (36:07-38:26)
NATHAN: I'm pretty sure this breaches the terms of my ASBO.	**NATHAN:** Això supera de llarg el terme «violència juvenil».
KELLY: We don't tell anyone about this, yeah?	**KELLY:** No explicarem re de re.
KELLY: About the storm or what it did to ozz or anyfin'.	**KELLY:** Ni allò de la tempesta, ni el que ens volia fer aquell ni re.
NATHAN: We are about to bury our probation worker, we don't need to be drawing any attention to ourselves.	**NATHAN:** Estem enterrant el nostre supervisor. No ens convé cridar l'atenció gens ni mica.
ALISHA: I don't want anyone to know.	**ALISHA:** No vull que ho sàpiga ningú.
ALISHA: I cannot be a freak.	**ALISHA:** No vull ser un monstre de fira.
KELLY: What about you?	**KELLY:** Tu què hi dius?
NATHAN: There's no going back now, man. You're just as screwed as the rest of us. You are black and famous. You are probably more screwed.	**NATHAN:** Ara ia no hi ha marxa enrere. Estàs tan fotut com nosaltres. Ets negre i famós. Tu encara estàs més fotut.
CURTIS: I shouldn't even be here.	**CURTIS:** No sé què hi foto, aquí.
KELLY: Just then, when 'e was touchin' ya, how were you doin' that?	**KELLY:** Abans, quan t'ha tocat, com ho has fet allò?
ALISHA: I don't know.	**ALISHA:** No ho sé.

NATHAN: Didn't you say you wanted to piss on her tits? Probably best to keep that kind of thing between you and your internet service provider.	**NATHAN:** Oi que has dit que li volies pixar les tetes? Aquestes coses més val que quedin entre tu i el teu proveïdor d'internet.
CURTIS: You awright?	**CURTIS:** Estàs bé?
NATHAN: (IE)If she can hear what I'm thinking, does she know I want to shag her? Oh, shit, she can hear that.(FE)	**NATHAN:** (IE)Si sap el que estic pensant, deu saber que me la vull tirar. Merda, m'ha sentit.(FE)
NATHAN: So hold on.	**NATHAN:** Un segon.
NATHAN: All of you have some kind of special power. Everyone can do something except me. He can do something, he can do something and I can't. That's ridiculous. Look at him.	**NATHAN:** Tots teniu una mena de poder especial. Tots feu alguna cosa menys io. Ell fa alguna cosa. Ell fa alguna cosa i io no. És ridícul. Mireu's-e'l.
NATHAN: How does that make any sense?	**NATHAN:** Tios, això no pot ser.
SIMON: Maybe you can do something. You just haven't found out what it is yet.	**SIMON:** Potser sí que tens algun poder, p'ro encara no has descobert què és.
NATHAN: Yeah, right. What if… what if I can't feel pain?	**NATHAN:** Sí, esclar. I si... I si no noto el dolor?
NATHAN: Ow!	**NATHAN:** Au!
KELLY: Did you feel that?	**KELLY:** T'ha fet mal?

NATHAN: Stop hitting me!	**NATHAN:** Ei, para de pegar-me!
ESCENA 23 (40:12-40:39) **NATHAN:** (G)So... **NATHAN:** If anyone asks what happened yesterday, we say nothing, right? **NATHAN:** It's just a completely normal day.	*ESCENA 23* (40:12-40:39) **NATHAN:** (G)Eh. **NATHAN:** Escolteu, si algú ens pregunta què va passar ahir, diem que res, entesos? **NATHAN:** Va ser un dia completament normal.
ESCENA 24 (40:40-42:35) **SALLY:** There's nothing here. No note, nothing. It's like he's just disappeared. **SALLY:** Some of them are here already. **SALLY:** Yeah. I'll talk to them. **SALLY:** Gary and my colleague, Tony, have both been reported missing. **SALLY:** Their families are very worried about them. **SALLY:** Have you seen anything unusual? Anything at all?	*ESCENA 24* (40:40-42:35) **SALLY:** Aquí no hi ha res. Ni cap nota ni res. És com si hagués desaparegut. **SALLY:** Sí, n'han arribat uns quants. **SALLY:** Sí. Ara els hi pregunto. **SALLY:** El Gary i el meu company de feina, el Tony, han desaparegut. **SALLY:** A casa seva estan molt amoïnats. **SALLY:** Vau notar alguna cosa rara? No vau notar res?

SALLY: You saw something? **NATHAN:** A few days ago I go into the toilets, Tony and Gary were in there. They are butt naked, Tony has Gary by his hair, like this, and he's just doing him, doggy style. And Tony is like, "Oh, who's your daddy? I'm your daddy, I'm Big Daddy. Oh yeah, you like that? Oh yeah, oh yeah, oh yeah, oh yeah. Oh, I'm Daddy Cool!" So I'm guessing they've ran away to continue their illicit homosexual affair. Now, I ask you, in this world of intolerance and prejudice, who are we, who are we to condemn them? **TONY:** (ATT)Hi, this is Tony. Leave me a message. I'll get back to you as soon as I can. Thanks. Bye.	**SALLY:** Vas veure res? **NATHAN:** Ia fa uns dies, vaig anar al lavabo, i el Tony i el Gary eren dins, els pantalons avall. El Tony agafava el Gary pels cabells, així. I se'l trincava a quatre potes. I el Tony deia: «Oh, qui és el teu papa? Io soc el teu papa, el teu papa bo. Així, t'agrada? Oh, oh, oh, oh, oh, oh. Així, així, així, així. Soc el teu papa bo!» Dedueixo que s'han escapat per viure la seva il·lícita relació homosexual. I io pregunto: en aquest món d'intolerància i prejudicis, qui som, qui som nosaltres per condemnar-los? **TONY:** (ATT)Hola, soc el Tony. Deixa un missatge. Et trucaré així que pugui. Gràcies. Adéu.
ESCENA 25 (42:36-44:14) **NATHAN:** Well, I think we got away with it. **CURTIS:** Do you actually believe that or are you just really dumb? **NATHAN:** I actually believe that.	*ESCENA 25* (42:36-44:14) **NATHAN:** Doncs diria que ha colat. **CURTIS:** Això t'ho creus de v'ritat? O ets idiota rematat? **NATHAN:** Ei, et juro que m'ho crec.

NATHAN: I mean, I was there, right? I should have one of these bullshit powers.	**NATHAN:** Io també hi era, no? Hauria de tenir un poder merdós d'aquests.
KELLY: You can 'ave mine. You want to 'ear what people are thinking about you?	**KELLY:** Et regalo el meu. Vols saber què pensen de tu?
NATHAN: Not so much. No. I want something good. You know, something from the A-list.	**NATHAN:** No, això no. No. Vull un poder bo. No ho sé, un poder de la llista guai.
SIMON: Maybe you can fly.	**SIMON:** Potser pots volar.
ALISHA: He's not going to be able to fly.	**ALISHA:** Com vols que sàpiga volar?
NATHAN: Yeah. There's always someone that can fly. Check it out.	**NATHAN:** Sí. Sempre hi ha algú que pot volar. Controleu.
KELLY: Don't.	**KELLY:** No, no.
NATHAN: Ow!	**NATHAN:** Oh!
NATHAN: No, that's not it.	**NATHAN:** Doncs no, no és això.
CURTIS: So, wha' happens now? Is this it? Are we gonna be like this forever?	**CURTIS:** I... ara què passarà? Ia està? Serem així per sempre?
SIMON: What if we are meant to be, like, superheroes?	**SIMON:** I si estem destinats a ser superherois?

NATHAN: You lot, superheroes? No offence, but in what kind of fucked-up world would that be allowed to happen?	**NATHAN:** Nosaltres, superherois? No t'ofenguis, p'rò en quin món de merda creus que podria passar això?
ALISHA: I did not sign up for that.	**ALISHA:** Io no he demanat res d'això.
NATHAN: Superheroes. I love this guy – you prick!	**NATHAN:** Superherois. M'encanta aquest tio. Ets un imbècil.
KELLY: What if there's loads of people like ozz all over town?	**KELLY:** I si hi ha més penya com nosatres, què?
NATHAN: No. That kind of thing only happens in America. This will fade away. I'm telling you, by this time next week, it'll be back to the same old boring shit.	**NATHAN:** No. Aquestes coses només passen a Amèrica. Tot això desapareixerà. Ia ho veureu. La setmana que ve tot tornarà a ser el conyàs avorrit de sempre.

11.4. Annex 4: Trets fonètics del *chav-speak*

Exemple	Original	Traducció	Tècnica traducció
1	*You **fink** I'd do that to you?*	*Creus que io et faria **aixòs**?*	Compensació en l'àmbit fonètic
2	*You **fink** it's "bullshit".*	*Que tot **aixòs** és una «parida».*	Compensació en l'àmbit fonètic
3	*About the storm or what it did to ozz or **anyfin'**.*	*Ni allò de la tempesta, ni el que ens volia fer aquell ni **re**.*	Compensació en l'àmbit fonètic
4	*You **fink** I screw around?*	*Creus que em tiro a mig barri?*	Neutralització
5	*Erm, what makes you fink that **yer** better than ozz?*	*Hòstia, tenim un **maromo** que va de guais.*	Compensació en el pla lèxic
6	*(1) **Shorrop**!* *(2) Oh,* **shorrup**.	*Calla!* *Deixa'm en pau.*	Neutralització
7	*You can **'ave** mine. You want to **'ear** what people are thinking about you?*	*Et regalo el meu. Vols saber què pensen de tu?*	Neutralització
8	*Ehhh, you said you was gonna shag **'er**.*	*Ehhh, deies que te la volies tirar.*	Neutralització
9	*Just then, when **'e** was touchin' ya. How were you doin' that?*	*Abans, quan t'ha tocat, com ho has fet allò?*	Neutralització
10	*I'm **'earin'** these voices. It's like I can **'ear** what people are thinking.*	***Io** sento veus. **Vui** dir, és com si sentís el que pensen els altres.*	Compensació en l'àmbit fonètic
11	***Somethin'** really weird is **happenin'**.*	*Estan passant coses molt rares aquí.*	Neutralització

12	*Just then, when 'e was **touchin'** ya. How were you **doin'** that?*	*Abans, quan t'ha tocat, com ho has fet allò?*	Neutralització
13	***Wo'?***	*Què?*	Neutralització
14	*He's gonna kill **ozz**!*	*Ens matarà!*	Neutralització
15	*Why would anybody wants to kill **ozz**?*	*I qui ens ha de volguer matar?*	Neutralització
16	*The storm, the lightin', I don't know, it's just done something to **ozz**.*	*La tempesta, el llamp, tia, no ho sé, ens va fer alguna cosa.*	Neutralització
17	*About the storm or what it did to **ozz** or anyfin'.*	*Ni allò de la tempesta, ni el que ens volia fer aquell ni re.*	Neutralització
18	*What if there's loads of people like **ozz** all over town?*	*I si hi ha més penya com **nosatres**, què?*	Compensació en l'àmbit fonètic
19	*He would've killed **ozz**.*	*Ens volia matar, **tios**.*	Compensació en el camp expressiu
20	*They won't believe **ozz**.*	***És que** no ens creuran.*	Compensació en el camp expressiu
21	*If you call me a "chav" one more time, I'll kick you so hard in the cunt your **mom**'ll feel it.*	*Si em tornes a dir «garrula» et **foteré** una puntada al cony que la notarà ta mare, sents?*	Compensació en l'àmbit fonètic
22	*Is that **blod**?*	***Tios**, és sang!*	Compensació en el camp expressiu
23	*I'm sick of every single one of you **jodgin'** me.*	*N'estic farta, que **us <u>en</u> enfoteu** de mi.*	Compensació en el pla lèxic + sintàctic

24	*I'll report **ya**!*	*Et denunciaré!*	Neutralització
25	*Just then, when 'e was touchin' **ya**. How were you doin' that?*	*Abans, quan t'ha tocat, com ho has fet allò?*	Neutralització
26	*I came back 'ere to warn yous lot and I could've left **ya**.*	*Hauria pogut **fotre el camp**, p'rò he vingut a avisa-us-e.*	Modulació + compensació en el camp expressiu
27	*You're my little man, are **ya**?*	*Ui el meu manet, oi que **xí**?*	Compensació en l'àmbit fonètic

11.5. Annex 5: Imatges

Figura 1. Els cinc inadaptats amb les granotes dels serveis comunitaris. D'esquerra a dreta, Curtis, Nathan, Kelly, Alisha i Simon. Extret de C. Pulliam-Moore, *io9*. Copyright 2018 de Gizmodo Media Group.

Figura 2. El Tony, el primer supervisor dels inadaptats. Extret de «Tony Morecombe», *Misfits Wiki*. Copyright 2018 de Wikia.

Figura 3. La Sally, la segona supervisora dels inadaptats. Extret de «Alex Reid», *Discogs*. Copyright 2017 de Discogs.

Figura 4. La Kelly, que encarna una *chav* o xoni britànica. Extret de «Kelly Bailey», *Misfits Wiki*. Copyright 2018 de Wikia.

Figura 5. El Gary, que representa un *chav* o cani britànic. Captura de pantalla. Extret de Jerome4education, *Dailymotion.* Copyright 2018 de Dailymotion.

Figura 6. Dos *chavs* amb la vestimenta prototípica. Extret de Derouet, *Overblog*. Copyright 2015 de Overblog.